

Вісник Волинської єпархії
Української Православної Церкви

№ 8 (288) СЕРПЕНЬ 2014 РОКУ * Видається з жовтня 1991 року * Ціна договірною

МИТРОПОЛИТ ОНУФРІЙ (БЕРЕЗОВСЬКИЙ) ОБРАНИЙ ПРЕДСТОЯТЕЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Митрополит Київський і всієї України Онуфрій (Орест Володимирович Березовський) народився 5 листопада 1944 року в селі Коритне Вашковецького (нині Вижицького) району Чернівецької області в родині священика.

У 1961 році він закінчив середню школу, а протягом 1962-1964 років навчався у Чернівецькому технічному училищі, потім працював у будівельних організаціях Чернівців. У 1966 році вступив на загальнотехнічний факультет Чернівецького університету. 1969 року після третього курсу університету був зарахований на другий курс Московської духовної семінарії, яку закінчив у 1972 році.

Ще будучи семінаристом, у 1970 році став послушником Троїце-Сергієвої Лаври, де, паралельно з навчанням, ніс різного роду послуш – співав на кліросі, стояв за свічником, був келійником намісника. 18 березня 1971 року Орест Березовський прийняв чернечий постриг з ім'ям Онуфрій на честь прп. Онуфрія Великого. 20 червня того ж року був висвячений у ієродиякона, 29 травня 1972 року – рукоположений в ієромонаха. 1980 році зведений у сан ігумена.

Собор єпископів Української Православної Церкви відбувся 13 серпня у Трапезній палаті храму Антонія та Феодосія Печерських.

Вранці цього дня, у сороковини смерті Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Володимира, на площі Дальніх печер Києво-Печерської Лаври, Місцєблєститель Київської митрополичої кафедри митрополит Чернівецький і Буковинський Онуфрій у співслужінні членів Священного Синоду Української Православної Церкви звершив Божественну літургію. За богослужінням були піднесені сугубі молитви за упокій Блаженнішого Митрополита Володимира та про успіх Собору єпископів, який мав обрати нового Предстоятеля Української Православної Церкви. По завершенні Літургії на місці поховання Блаженнішого Митрополита Володимира було звершено панахиду по приснопам'ятному Предстоятелю Української Православної Церкви.

Перед початком Собору єпископів УПЦ в Успенському соборі Лаври був відслужений молебень, після чого ієрархи хресною ходою у богослужбових мантиях перейшли до Трапезної палати храму преподоб-

них Антонія та Феодосія Печерських.

Засідання Собору єпископів розпочалося молитвою прикличання Святого Духа та заупокійною літєєю за спочилим Митрополитом Київським і всієї України Володимиром.

Участь у роботі Собору єпископів взяли 78 ієрархів УПЦ, з яких 52 правлячих, 22 вікарних, та 4 (з 9) заштатних. Після доповіді Місцєблєстителя Київської митрополичої кафедри митрополита Чернівецького і Буковинського Онуфрія, Собор єпископів обрав робочі органи Собору, затвердив Регламент та Процедуру обрання Предстоятеля УПЦ, розроблені на засіданні Священного Синоду УПЦ, що відбувся напередодні.

У 1984 році ігумен Онуфрій був призначений настоятелем Спасо-Преображенського храму Афонського представництва в селі Лукино (станція «Передєлкіно» Московської області). З 28 червня 1985 року – благочинний Троїце-Сергієвої Лаври. На Різдво 1986 року зведений у сан архімандрита. У 1988 році закінчив МДА з вченим ступенем кандидата богослов'я.

У 1988 року архімандрит Онуфрій став намісником Свято-Успенської Почаївської Лаври, а 9 грудня 1990 року – у Києві хіротонісаний у єпископа Чернівецького і Буковинського. У 1994 році владика був зведений у сан архієпископа, а у 2000 році – у сан митрополита. Владика Онуфрій був постійним членом священного Синоду УПЦ, очолював Синодальну канонічну комісію УПЦ, з грудня 2007 року – голова Церковного суду Української Православної Церкви.

Рішенням Священного Синоду УПЦ від 24 лютого 2014 року Владика був обраний Місцєблєстителем Київської митрополичої кафедри.

Рішенням Собору єпископів УПЦ від 13 серпня 2014 обраний Предстоятелем Української Православної Церкви.

Рішенням Собору єпископів новим Предстоятелем Української Православної Церкви було обрано Місцєблєстителя Київської митрополичої кафедри митрополита Чернівецького і Буковинського Онуфрія, за якого віддали голоси 48 єпископів. Голосування відбувалося у два тури. Після першого туру найбільше голосів набрали митрополит Чернівецький і Буковинський Онуфрій – 36, митрополит Бориспільський і Броварський Антоній – 24, митрополит Вінницький і Барський Симеон – 9.

Після оголошення результатів голосування обраний і наречений Митрополитом Київським і всієї України митрополит Онуфрій відслужив в Успенському соборі Києво-Печерської Лаври подячний молебень, після якого новообраному Предстоятелю Української Православної Церкви було виголошено многоліття.

У перші ж дні після обрання новообраного Предстоятеля УПЦ письмово привітали глави фактично усіх Помісних Православних Церков світу. У суботу, 16 серпня, із Митрополитом Онуфрієм зустрівся Президент України Петро Порошенко. Вітаючи нового

Закінчення на 2-й сторінці

Початок на 1-ій сторінці

Митрополита Київського і всієї України, глава держави, зокрема, сказав: «Ми молимося, щоб Церква вистояла і принесла мир, милосердя і християнські цінності на нашу землю. Держава і я, як Президент, є надійною опорою у Вашій Божій справі. І мої очі, і моє серце, і двері завжди будуть відкритими для Вас». Предстоятель УПЦ подякував Президенту за вітання та підкреслив, що головним обов'язком Церкви сьогодні є примирення людей. «Ми приймаємо всіх з любов'ю, тому що всі ми – діти Божі, і це – головна місія Церкви. Наше служіння в тому, щоб виховувати людей, піднімати людей духовно», – сказав Митрополит Онуфрій. Він зазначив, що Церква має допомагати людям, які сьогодні страждають. «Ми з людьми не тільки в духовних, але й у матеріальних бідах. Ми маємо розділяти їхню долю, щоб скрасити

гіркоту скорботи, яку люди сьогодні переживають», – підкреслив Блаженніший Владика.

17 серпня у Свято-Успенській Києво-Печерській Лаврі відбулася інтронізація Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Онуфрія. На площі перед Успенським собором Лаври було звершено Божественну літургію, під час якої Його Блаженству співслужили представник Помісних Церков, а також єпископат і духовенство Української Православної Церкви.

Після співу Трисвятого митрополити Одеський і Ізмаїльський Агафангел та Сімферопольський і Кримський Лазар трічі звели Владика Онуфрія на Митрополичий трон на горньому місці, а також була прочитана інтронізаційна молитва.

Після відправи митрополит Одеський і Ізмаїльський Агафангел від імені єпископату, духовенства та

вірних Української Православної Церкви поздоровив Блаженнішого Митрополита Онуфрія з обранням на кафедру Київських митрополитів та вручив жезл його попередника – Блаженнішого Митрополита Володимира.

Після цього були зачитані привітання від представників влади та Предстоятелів Помісних Православних Церков.

Звертаючись до присутніх із першим архіпастирським словом, Блаженніший сказав: «Понад 40 років тому я приніс Небесному Владиці чернечі обітниця, одна з яких – це зречення своєї волі перед всесвятотою волею Божою. Тому обрання мене Митрополитом Київським і всієї України сприймаю не як пошану і честь, а як відповідальний послух Матері-Церкві, за який мушу дати відповідь на страшному Божому суді».

Блаженніший Митрополит Онуфрій: «ЗА ДОПОМОГОЮ МОЛИТВИ ЦЕРКВА ВИРІШУЄ МАЙЖЕ ВСІ СВОЇ ПИТАННЯ»

– Ваше Блаженство, розкажіть, будь ласка, про завдання, що стоять нині перед Українською Православною Церквою.

– За всіх часів першочергове завдання Церкви – допомогти людині очиститися від гріха й примиритися з Богом. Примиряти наших співгромадян з Богом – сьогодні найважливіше завдання Української Православної Церкви.

Друге, на що ми повинні звернути увагу, – соціальне служіння Церкви. У цьому напрямі Церква знаходить спільну сферу співпраці з усіма прошарками суспільства – з державними структурами, з комерційними та соціальними організаціями та ін. І це служіння нас зближує. Милосердя до страждених і знедолених, незалежно від їхньої національності та соціального становища – один із головних напрямів служіння Церкви. Наше милосердя має виявлятися у вигляді молитви, співчуття, розради, якщо необхідно – надання матеріальної допомоги, а також у захисті тих, кого ображають.

– Головне служіння – все-таки молитва...

– За допомогою молитви Церква вирішує майже всі свої питання.

– Що потрібно змінити в нашому суспільстві, аби в ньому зникли чи хоча б зменшилися ненависть і напруження?

– Треба викорінювати гріх, який робить людину агресивною, злою, здатною на найнегативніші вчинки.

– А що в цьому контексті має робити Церква?

– Ми сповіщаємо і нагадуємо людям про те, як Господь вчить нас поводитися за таких життєвих обставин. І не тільки нагадуємо, але й молимося про людей, якщо вони самі не можуть звільнитися від гріховного тягара, щоб, за молитвами Церкви, Господь допоміг їм зростати духовно, щоб війна була припинена наперед у серці людини, бо саме звідти починаються всі біди. Якщо людина не має миру з Богом, вона не має миру із самою собою, не має миру з людьми – звідси починається ворожнеча. Спочатку – ворожнеча проти власної совісті, потім ненависть до тих, хто нас оточує, а потім – війна. Війна – це сумний плід крайньої внутрішньої зіпсутості людини.

– Владико, у недавньому інтерв'ю Ви сказали, що одна з функцій Церкви – бути посередником між державою та суспільством. Яка специфіка такої посередницької функції?

– Церква завжди захищала й захищає ті верстви населення, які страждають від свавілля та злиднів. Вона нагадує державі про їхнє існування. Можливо, через заклопотаність або з якихось інших причин чиновники не все помічають, не на все звертають увагу, й Церква нагадує, що є такі люди, яким потрібно допомогти.

– Більшість наших громадян хрещені ще в дитинстві. Однак регулярно ходять у храм, сповідаються, причащаються порівняно невеликий відсоток хрещених. У чому наша недоробка, що необхідно змінити?

– Аби підвищити духовний рівень наших парафіян, треба підвищити рівень кожного з нас – служителів Церкви. Якщо цього не буде, нам стане важко щось змінити. Вчитель низького рангу ніколи не зможе виховати учня високого рангу. Щоб поліпшити духовний стан суспільства, потрібно поліпшити наш влас-

ний духовний стан.

Преподобний Серафим Саровський сказав: «Здобудь дух мирний, і біля тебе спасуться тисячі». Ти сам по-справжньому примирися з Богом і можеш нічого не казати – тисячі навколо тебе знайдуть умиротворення та спасіння.

– Чи може Церква сприяти припиненню конфлікту, наприклад, діалогом із владою або із суспільством?

– Церква сама по собі не веде такий діалог, тому що не бере участі в цьому конфлікті. Вона тільки закликає протистояти сторони до діалогу, щоб вони сіли за стіл переговорів і знайшли рішення, як припинити кровопролиття.

– Чи допомагає Церква біженцям зі сходу країни?

– Ми відправили майже 150 тонн гуманітарного вантажу в постраждалі райони Донбасу, зібрали близько мільйона гривень пожертвувань для матеріальної допомоги, надаємо прихисток біженцям при храмах і монастирях.

У Святогірській Лаврі знайшли тимчасовий дах близько 400 біженців, з них – 200 дітей. В обителі щодня годують по 10 тисяч чоловік, які приходять із міста, де все зруйновано, відсутнє постачання, немає їжі та предметів першої необхідності.

Багато біженців ми прийняли в Дніпропетровській області.

– Чи функціонують єпархіальні управління в Донецьку та Луганську?

– Так, функціонують. Ситуація в Луганську складніша, ніж у Донецьку. Луганський єпископ не може туди дістатися – зруйновано шляхи сполучення, висаджено в повітря мости. Донецьке управління працює, хоча сьогодні невідомо достеменно, в якому приміщенні воно перебуває, оскільки все щодня змінюється. Однак і там, і в Слов'янську, і в інших «гарячих точках» є єпископи, і вони несуть місію служіння, перебуваючи разом зі своєю паствою.

– Владико, Ви вже 24 роки несете єпископський послух у Церкві. Напевно, багато часу й сил забирає адміністративна діяльність. Спираючись на власний досвід, порадьте мир'янам, обтяженим різними обов'язками, де брати сили, час для молитви, для духовного життя?

– Людина повинна сама виділяти час для свого духовного становлення, за неї цього ніхто не зробить. Духовне відновлення відбувається у храмі та в особистій молитві. Треба знаходити час для відвідування храму: переглянути свій режим, змінити звички, відчогось зайвого відмовитися. Людину відновлює благодать Бога. Вона дається, коли людина приходить у храм на спільну молитву або усамітнюється в домашній, особистій молитві.

– Які головні якості повинен мати архіпастир?

– Загальновідомо, що це мають бути жива віра, засвідчена справами, терпіння, страх Божий, смирення і покірливість. А до цього вже додається й мудрість. Якщо людина виявляє і примножує ці чесноти, то Господь збільшує й мудрість.

– А які риси Ви цінуєте в людях?

– Віру і страх Божий. Якщо людина має це в собі, значить у неї є великий потенціал для того, щоб духовно вдосконалюватися. Якщо цього нема, то з та-

кою людиною дуже складно працювати і складно допомогти їй у духовному розвитку.

– Блаженніший митрополит Володимир писав про важливість таких категорій, як свобода і соборність у Церкві. Як треба розуміти ці категорії?

– Свобода означає відсутність гріха, тобто звільнення від гріха. Якщо людина звільнилася від гріха, то вона по-справжньому вільна. Якщо ж ні, то вона не може бути вільною. У Церкві свобода обмежується Божественним законом. Є закон, який визначає те, що людині корисно і що шкідливо. Ось у рамках цих заповідей і полягає нормальна свобода людини. Якщо людина не виходить за ці рамки, то вона звільняється духовно.

Коли у людині переважає одноосібність, то вона уявляє себе великою і неповторною. А соборність спонукає людей поважати одне одного, коритися одне одному. А за смирення Господь дає людині розуміння істини й допомагає їй.

– На Соборі єпископів Ви ініціювали створення стипендії імені Блаженнішого Митрополита Володимира. Що це за стипендія й хто її може одержати?

– Це стипендія для найкращих студентів академії та вихованців семінарії. Блаженніший митрополит Володимир знаходив можливості заохочувати таких студентів. Ми теж шукатимемо якісь джерела, щоб ця традиція продовжувалася.

– Владико, іноді Церква стає об'єктом зовнішнього тиску і нападок. Як Церкві гідно здійснювати спасительну місію за таких обставин?

– Ми повинні звернути увагу на своє основне служіння, зробити все можливе, щоб люди знали й розуміли думку Церкви. Від людського поговору не запнешся пеленою: неможливо відгородитися від скорбот, ганьби, дорікань, та й не варто цього робити. У нас приклад – Сам Спаситель, Єдиний Безгрішний. І на Нього зводили неправдиві обвинувачення, що Він їсть і п'є з грішниками. Але Господь терпів це. «Мене гнали – і вас гнатимуть», «Мене ображали – і вас ображатимуть». Такий шлях Церкви. Духовно не досвідчені люди, які слухають темних духів, завжди були тими джерелами, звідки виникали неправда, ганьблення й образа Церкви.

Для нас головне – виконувати свою місію. Ми повинні думати про те, як нас Бог судитиме, а що люди кажуть – хто хвалить, хто ганьбить – це вже справа людська.

– Як за таких обставин навчитися любити?

– Якщо є певний рівень духовного вдосконалення, то людина перестає ображатися на кривдника. Якщо цього нема, то вона починає ображатися й шукає шляху, щоб помститися.

– Що б Ви побажали читачам «Церковної православної газети» й Вашій пастві в ці складні і трагічні дні?

– Бажаю вам терпіння, щоб ми терпіли одне одного такими, які ми є; щоб кожний знаходив час для молитви, тому що в молитві людина очищається і звільняється від гріха й у ній же духовно вдосконалюється; усім – здоров'я та Божого благословення.

Бесіду вів протоієрей Владислав Софійчук,
головний редактор
«Церковної православної газети»

ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПІСКОПІВ УПЦ ДО ДУХОВЕНСТВА, ЧЕРНЕЦТВА ТА УСІХ ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Всечесні отці, возлюблені брати й сестри!

Благодать вам і мир від Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа! (Рим 1, 7)

13 серпня 2014 року в 40-й день від кончини Блаженнішого Митрополита Київського та всієї України Володимира в Святій Успенській Києво-Печерській Лаврі зібрався Собор Єпископів із метою обрання нового Предстоятеля Української Православної Церкви.

Собор розпочав свою роботу з молитви за спокій душі спочилого Блаженнішого Митрополита Володимира. Протягом двадцяти двох років Його Блаженство стояв на чолі Української Православної Церкви. Цей час став справжньою епохою в історії Православ'я в Україні, адже відбулось небувале церковне відродження після десятиліть гонін на віру та Церкву. Збудовано тисячі храмів та монастирів, канонізовано понад 250 святих, відкрито нові духовні та богословські навчальні заклади, створено сотні церковних засобів масової інформації, започаткована велика кількість благодійних проєктів, відновлена духовно-пастирська опіка у війську та пенітенціарній системі. Його Блаженство доклав чимало зусиль для збереження статусу Української Православної Церкви як самокерованої з правами широкої автономії та звершував своє Предстоятельське служіння на благо України та народу Божого.

Беручи до уваги заслуги спочилого Блаженнішого Митрополита Володимира перед Святою Православною Церквою, Батьківщиною та народом України, Собор Єпископів прийняв рішення звернутися до керівництва держави і до влади міста Києва з пропозицією назвати іменем Блаженнішого Митрополита Володимира одну з вулиць української столиці та встановити у Києві пам'ятник Його Блаженству.

Із метою збереження творчого доробку Блаженнішого Митрополита Володимира вирішено видати повне зібрання його творів.

Віддаючи належне тій величезній увазі, яку приділяв Блаженніший Митрополит Володимир духовній освіті, відродженню то розвитку духовних навчальних закладів, прийнято рішення заснувати стипендію його

імені для кращих студентів Київської духовної академії і семінарії.

Віriamo, що вдячна молитовна пам'ять про Блаженнішого Митрополита Володимира завжди буде жити в нашій Святій Церкві та серед українського народу, люблячим сином якого він був.

Головним діянням Собору Єпископів стало обрання нового Предстоятеля Української Православної Церкви. Собор затвердив процедуру обрання та провів вибори згідно з цією процедурою. Шляхом таємного голосування новим Митрополитом Київським і всієї України було обрано Високопреосвященнішого митрополита Чернівецького і Буковинського Онуфрія.

Собор Єпископів повідомив про це Святішого Патріарха Московського і всієї Русі Кирила та, відповідно до Статуту про управління Української Православної Церкви, попросив Його Святість благословити митрополита Онуфрія на Предстоятельське служіння в Українській Православній Церкві. Інтронізація новообраного Київського Митрополита призначена на 17 серпня 2014 року.

Ми закликаємо єпископів, священників, ченців та мирян до посиленої молитви за новообраного Митрополита Київського і всієї України, щоб Господь молитвами усієї Церкви укріпив сили новообраного Предстоятеля та подав йому Свою всесильну допомогу в Первосвящительському служінні.

Особливу увагу Собор Єпископів приділив ситуації, що склалася сьогодні в нашій державі. В Донецькій та Луганській областях тривають бойові дії, летять кров не лише військовослужбовців, але й мирного населення. Гинуть та зазнають насильства священики. Українська Православна Церква виступає за державний суверенітет та територіальну цілісність України. Закликаємо усіх до посиленої молитви за примирення, за встановлення миру і спокою в Україні.

У цей складний час Українська Православна Церква разом з іншими церквами і релігійними організаціями надає благодійну допомогу всім, хто постраждав унаслідок бойових дій. Ми висловлюємо щирі подяку ду-

ховенству і вірним, які прикладають багато зусиль для забезпечення потреб вимушених переселенців, надають допомогу медикаментами пораненим військово-службовцям, матеріально підтримують членів родин загиблих. Особливо потребують нашої допомоги вимушені переселенці, які залишили свої оселі та виїхали з зони збройного протистояння.

Від імені Української Православної Церкви ми звертаємося до керівників держав, до усієї світової спільноти, до усіх людей доброї волі із закликом докласти максимум зусиль для припинення кровопролиття на Українській землі. Ми просимо усіх, від кого це залежить, сприяти встановленню миру в Україні. Спільними зусиллями ми маємо зберегти нашу Єдину Соборну Україну.

Собор Єпископів із жалем констатував, що в Україні продовжує існувати трагічне церковне розділення. Тисячі наших братів і сестер перебувають поза спілкуванням зі Світовим Православ'ям. Подолання церковного розколу – це одне з першочергових завдань, яке сьогодні стоїть перед нами. За словами Блаженнішого Митрополита Володимира, «всі суперечки, які виникають у Церкві, слід долати шляхом діалогу». Собор Єпископів свідчить про те, що наша Церква відкрита до відвертого та конструктивного діалогу із представниками УПЦ КП та УАПЦ. Цей діалог має відбуватися на фундаменті канонічного права та без втручання політичних сил.

Перед численними викликами, які ставить нам сьогодні, Церква має показати світу свою внутрішню єдність. Закликаємо усіх вірних Української Православної Церкви бути єдиними у Христі та не допускати, аби дух ворожнечі і розбрату потрапляв до наших сердець. Будемо зміцнювати нашу єдність на чолі з новообраним Предстоятелем, будемо зростати у справжній християнській любові, будемо нести світло Христове нашим співвітчизникам.

Милосердний Господи, молитвами Пречистої Своєї Матері та усіх святих збережи нас в благочесті та чистоті! Амінь.

Київ, 13 серпня 2014 року

Постанова Собору Єпископів УПЦ 13 серпня 2014 року «Про внутрішнє життя Української Православної Церкви»

Постанова Собору Єпископів УПЦ 13 серпня 2014 року «Про внутрішнє життя Української Православної Церкви»

1. Собор Єпископів Української Православної Церкви, що зібрався у Святій Успенській Києво-Печерській Лаврі, підносить молитовну подяку Господу нашому Ісусу Христу за Його милість до нашої Святої Церкви. Із Божою допомогою Українська Православна Церква здійснює свою спасительну місію, дбаючи про зміцнення віри та розвиток духовності в українському народі. Собор Єпископів висловлює подяку усім клірикам, ченцям та мирянам, трудами яких наша Церква постійно несе Євангельське свідчення сучасному світу.

2. Сьогодні, в 40-й день від кончини Предстоятеля Української Православної Церкви Блаженнішого Митрополита Володимира, ми разом з усім Світовим Православ'ям молитовно вшановуємо пам'ять цього видатного церковного ієрарха та громадського діяча, вірного патріота своєї Батьківщини. Протягом двадцяти двох років, коли Його Блаженство стояв на чолі нашої Церкви, відбулося справжнє духовне відродження України. Збудовано тисячі храмів та монастирів, канонізовано більше 250 святих, відкри-

то нові духовні та богословські навчальні заклади, створено сотні церковних засобів масової інформації. Закликаємо усіх єпископів, духовенство, ченців та мирян підносити щирі молитви за спокій душі Блаженнішого Митрополита Володимира. Віriamo, що Господь прийняв його в обителі праведників.

3. Із метою гідного вшанування пам'яті спочилого Предстоятеля Української Православної Церкви ми звертаємося до керівництва Української держави та до влади міста Києва з пропозицією назвати іменем Блаженнішого Митрополита Володимира одну з вулиць (площ) української столиці та встановити у Києві пам'ятник Його Блаженству. Священному Синоду доручаємо розробити умови конкурсу на проєкт пам'ятника Його Блаженству.

4. Синодальному видавничому відділу та Київській духовній академії Собор Єпископів доручає під наглядом Священного Синоду підготувати та видати повне зібрання трудів Блаженнішого Митрополита Володимира.

5. Вшановуючи постійні зусилля Його Блаженства, спрямовані на відродження та розвиток духовних навчальних закладів, Собор визначив заснувати Синодальну стипендію імені Блаженнішого Митрополита Воло-

димира для кращих студентів Київської духовної академії і семінарії. Ми доручаємо Священному Синоду найближчим часом створити положення про таку стипендію.

6. Ми схвалюємо роботу Священного Синоду та Синодальних установ у період з моменту проведення останнього Собору Єпископів Української Православної Церкви (8 липня 2011 року).

7. Собор Єпископів затверджує рішення Священного Синоду Української Православної Церкви про створення Балтської, Бориспільської, Вознесенської, Ізюмської, Могилів-Подільської, Ровеньківської, Роменської та Феодосійської єпархій.

8. Собор Єпископів вважає невідкладним завданням Української Православної Церкви докласти реальних зусиль для подолання церковних розділень в Україні. Ми знов і знов підкреслюємо, що подолання розколу має відбуватися виключно на основі церковних канонів та без втручання в цей процес політичних чинників. Подолання церковних розділень в Україні є заповітом, який залишив нам Блаженніший Митрополит Володимир, і ми маємо цей заповіт виконати.

9. Сьогодні на території України тривають військові дії.

Кожного дня ми чуємо про нові жертви як серед українських військових, так і серед мирного населення Донецької і Луганської областей. Закликаємо всіх, хто незаконно узяв до рук зброю, скласти її та шукати шляхів мирного вирішення конфлікту. Місія Церкви полягає в примиренні людей з Богом та один з одним.

10. Ми висловлюємо занепокоєння тим, що в зоні військових дій регулярно фіксуються факти насильства щодо церковних служителів. Це несе загрозу порушення міжконфесійного та міжрелігійного миру в Україні. Висловлюємо співчуття родинам та близьким усіх православних священиків та служителів інших християнських конфесій, які загинули або постраждали під час військових дій. Закликаємо органи державної влади до неупередженого розслідування усіх випадків насильницьких дій проти служителів християнських церков та інших релігійних організацій.

11. Собор Єпископів вважає за необхідне посилити роботу зі збору гуманітарної допомоги мирним жителям, військово-службовцям та постраждалим у Донецькій та Луганській областях. Ми також закликаємо єпархіальних архієреїв дбати про надання належної духов-

ної підтримки вимушеним переселенцям зі східних регіонів, які опинилися на території їхніх єпархій. Церква має активно включитися в соціальну роботу, спрямовану на створення належних умов для життя вимушених переселенців.

12. Собор Єпископів з жалем констатує, що у період підготовки до обрання нового Предстоятеля з боку окремих засобів масової інформації було розпочато брудну кампанію проти Української Православної Церкви, під час якої суспільству систематично подавалася неправдива та викривлена інформація про внутрішнє життя Церкви. Вважаємо, що такі дії журналістів не лише не відповідають вимогам професійної етики, але й несуть у собі загрозу міжконфесійному миру в країні. Закликаємо засоби масової інформації з максимальною відповідальністю ставитися до висвітлення подій церковного життя. Українська Православна Церква відкрита до конструктивної співпраці зі ЗМІ заради збереження духовних та культурних цінностей українського народу, ствердження моралі та розвитку інститутів громадянського суспільства.

Прикликаємо Боже благословення на усіх вірних Української Православної Церкви та на боголюбивий народ України.

ПРЕСТОЛЬНЕ СВЯТО У ЛУЦЬКОМУ ХРАМІ НА ЧЕСТЬ РІВНОАПОСТОЛЬНОЇ МАРІЇ МАГДАЛИНИ

Храм на честь рівноапостольної Марії Магдалини у цьому віддаленому мікрорайоні міста біля вулиці Львівської ще будується. Не так давно тільки встановили куполи. Він буде розмірами, як справжній собор, бо не тільки у свята, а й у будні сюди приходять на молитву до Господа люди з різних куточків Луцька, і не тільки Луцька. Ось і на престольне свято було людей на службі не просто багато, а дуже багато. Богослужіння тут відбуваються у тимчасовому храмі, а коли буде освячено новий, то у «старому» облаштують приміщення для недільної школи.

Настоятель храму протоієрей Олександр Колб каже, що Божим промислом вдається будувати храм: він зводиться на фундаменті, в який покладено камінь із Гробу Господнього. Цей камінь із Єрусалима привіз митрополит Волинський і Луцький Ніфонт. Він же у травні 2003 року і освятив місце під нову церкву. З благословення владики Божественну Літургію з нагоди престольного свята очолив благочинний Луцької міської округи протоієрей Володимир Літвенчук, йому співслужили 16 священників. Окрасою служби стала участь у ній хору київських духовних шкіл під керівництвом Сергія Бакая. Він є добрим товаришем настоятеля храму отця Олександра Колба, і всі хористи дуже люблять приїжджати у Луцьк, у храм на честь рівно-

апостольної Марії Магдалини.

Цей жіночий образ займає у Святому Письмі центральне місце. Від Марії з Назарету народився наш Спаситель Ісус Христос, а Марія Магдалина першою повідомила світові про Його перемогу над смертю. Марія Магдалина була присутньою при розп'ятті Ісуса на хресті, вона була вірною Йому не тільки у часи Його слави, а й часи мук і страждань за людство. Разом із Божою Матінкою та апостолом Іоанном Марія Магдалина залишилася біля хреста, коли Його розпинали. Хоча в силу людської душевної немочі тут не було Його учнів... Вона першою сказала слова, які два тисячоліття повторює людство: «Христос воскрес!» І ми кажемо у відповідь: «Воістину воскрес!» А Марія Магдалина стала зразком віри і вірності для всіх православних християн.

Кілька років тому група паломників з Волині побувала на Святій Землі. Божим промислом нам вдалося побувати і в обителі, спорудженій на території містечка Магдали, звідки родом Марія Магдалина. Бо поруч пожвавлена туристична траса, і в обителі приймають далеко не усіх. Це берег Галілейського моря, тут є джерело, у якому Христос зцілював Марію Магдалину, він вигнав із неї сім бісів... Це джерело є і сьогодні, і паломники можуть окунутися у його цілющі води.

Наталія МАЛІМОН

ПАРАФІЯНИ ХРАМУ НА ЧЕСТЬ РІВНОАПОСТОЛЬНОЇ МАРІЇ МАГДАЛИНИ У ЛУЦЬКУ ЗІБРАЛИ КОШТИ НА БРОНЕЖИЛЕТИ

Це був промисел Божий, що бронезилети доставили у храм саме у понеділок. Бо у той день Православна Церква вшановує рівноапостольну Марію Магдалину, а храм у районі вулиці Львівської в обласному центрі Волині споруджується на її честь. Отож престольне свято стало подвійним святом. Шість бронезилетів освятили після Літургії, вони ще переночували у храмі, і у вівторок їх уже відправили на Схід.

Настоятель храму протоієрей Олександр Колб каже, що парафіяни храму подають дуже багато записок за здоров'я рідних, які перебувають у зоні АТО. На кожній службі церква молиться за них і мир та спокій у державі. Церква живе клопотами своїх вірних, тому намір зібрати пожертви на бронезилети для наших солдатів (а саме про це говорили їхні рідні) знайшов велику підтримку у парафії. За одну тільки недільну службу тут же, у храмі, люди пожертвували на три бронезилети. Це сім з половиною тисяч. Опісля окремі жертводавці (бо ж не всі мали при собі кошти) приносили гроші у храм, і таким чином зібрали ще на три бронезилети. Їх вдалося придбати завдяки державному замовленню через волинську організацію Спільноти ветеранів Афганістану. Про те, що бронезилети є, повідомили пізно в суботу, у неділю в Спільноті був вихідний, отож у храм засоби захисту доставили якраз у понеділок, на престольне свято. Сердечна всецерковна молитва має бути почута і Богом. А парафіяни храму зібрали пожертв ще на один, уже сьомий, бронезилет.

Наталія МАЛІМОН

ХРАМ БУДУВАЛИ З ЛЮБОВ'Ю ТА СМІРЕННЯМ

У храмі на честь Різдва Пресвятої Богородиці села Маяки відбулося богослужіння у річницю закладки каменя під храм та освячення престолу

Такою була Божя воля, аби митрополит Волинський і Луцький Ніфонт в один і той же день – 1 серпня – і камінь заклали під спорудження храму, і освятили тут престол. Це день пам'яті преподобного Серафима Саровського. 1 серпня 1996 року тут заклали камінь, а через шість років освятили й престол.

Нині цей храм вражає душу і очі кожного подорожнього, яких за день мимо проходить і проїжджає дуже багато. Адже храм на честь Різдва Пресвятої Богородиці у Маяках стоїть обабіч міжнародної траси. Тому коли тут ведуться будівельні роботи, бо ще багато чого треба зробити для благоустрою, чи відкриті двері під час служби, то немало подорожуючих зупиняються і заходять на церковне подвір'я. Заходять найперше помилуватися. Храм у Маяках споруджено у древньовізантійському стилі, він є тринефним і хрестокупольним. А простіше сказати, то це майже копія знаменитого своєю архітектурою і древністю Свято-Успенського храму у місті Володимир-Волинський. Бували тут і поляки. Бували тут і німці, бували і представники багатьох інших національностей. Оскільки усі ми під Богом ходимо, то подорожні часто вносять і свою лепту у спорудження храму. Настоятель протоієрей Петро Приступа, який є і благочинним Луцької районної округи, розказує, що бували випадки, коли люди зумисне приносили-привозили у

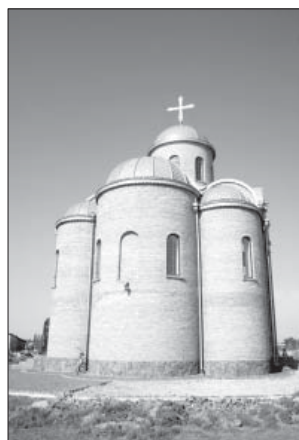
храм пожертву, але при цьому не називали навіть свого імені (аби знати, за кого ж помолитися). Тобто діяли так, як Господь каже: аби права рука не знала, що робить ліва...

Історія цього храму і його парафії певною мірою драматична. Адже парафіяни Української Православної Церкви мали у Маяках свій храм, та його забрали розкольники. З того приводу було багато судів, і за документами той храм досі належить цій парафії. Але моляться у ньому давно інші... Отець Петро каже, що його парафіяни у відповідь з любов'ю і смиренням збудували собі новий храм. Молитва у ньому чиста і щира. І зараз біля храму ще багато роботи. Пишуться ікони для іконостасу, робить це один майстер, аби був один стиль. Опісля настане черга для розпису стін храму. На церковному подвір'ї кладуть гранітний камінь, буде споруджено дзвіницю і вхідну арку.

На служби у маяківський храм до отця Петра приїжджають віруючі люди і з Луцька, і з навколишніх сіл, у яких є свої церкви, але люди звикли до своєї громади, свого храму. З нагоди річниці закладення каменя та освячення престолу відслужили всеношну та Божественну Літургію. Служили понад десять батюшок, вшанувати отця Петра та його парафіян приїхали і його однокурсники з інших районів. Прикрасою свята став спів хору Свято-Георгіївського храму Луцька. Аби збудувати

церкву замість тієї, яку відібрали, віруючі люди із Маяків та навколишніх сіл брали благословення у владики Ніфонта, у свого священника і їхати по всій окрузі. Ішли від села до села, від хати до хати. Повертали-ся додому лише через тиждень. Така жертвність також свідчить, що у Маяках багато істинно віруючих людей, які не зрадили батьківської віри.

Наталія МАЛІМОН

ДУХОВНИЙ НАСТАВНИК ПОБЛАГОСЛОВИВ МІЛІЦІОНЕРІВ, ЯКІ ПОЇХАЛИ НА СХІД УКРАЇНИ «ІДЬТЕ З БОГОМ, І ПОВЕРТАЙТЕСЯ З БОГОМ!»

— ці слова протоієрей Олександр Мазурак вважає найголовнішими у побажаннях, які висловлювали проводжаючи. Кілька десятків волинських міліціонерів поїхали забезпечувати охорону громадського порядку у неспокійний регіон. Де саме вони будуть проходити цю службу, обіцяли розказати при поверненні. Отець Олександр у Волинській єпархії УПЦ керує відділом по взаємодії зі Збройними Силами України та іншими військовими формуваннями. А також є настоятелем Свято-Георгіївського храму, спорудженого на честь міліціонерів, які загинули при виконанні службових обов'язків. Багато із міліціонерів, які нині на Сході, сповідалися йому, причащалися у цьому храмі, тому від «нашого батюшки» були раді отримати благословення на нове місце тимчасової служби.

Начальник обласного управління внутрішніх справ Петро Шпиго каже, що кожен із цих хлопців має свого ангела-хранителя. Як мають його і ті міліціонери, котрі вже виконали свій

обов'язок перед Україною і її народом, коли добровільно відслужили певний термін у зоні АТО. Той регіон останнім часом якраз і потребує працівників управління внутрішніх справ чесних, досвідчених,

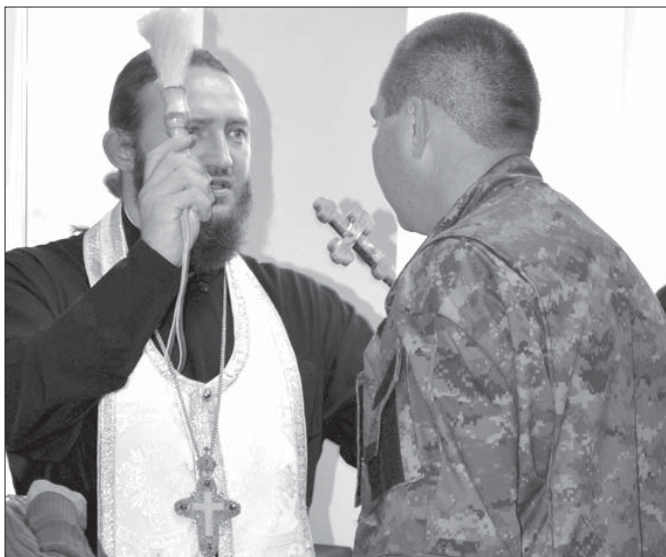
вірних присязі. Бо потребує і наведення громадського порядку, з чим волинські міліціонери справляються успішно.

— Ви їдете, а ми тут залишаємось і будемо вашою душею, бо душа — це те місце, в якому зібрані переживання людини, а ми за вас тут, звичайно, будемо переживати. Будемо про вас думати, — сказав перед далекою дорогою отець Олександр. — Але найперше ми будемо про вас молитися. Бо молитва — це наш захист, це наша надія і наша сила. Ми будемо молитися, аби Господь став вашою силою і вашим охоронцем. Їдьте з Богом! Але і повертайтеся — з Богом.

Кожного з міліціонерів, які відправляються нести службу у зоні АТО, протоієрей Олександр Мазурак покropив святою водою і вручив кожному іконку, яка має стати тим оберегом, котрий нагадуватиме про рідну Волинь, але і про те, що всі ми під Богом ходимо, і всі свої надії складаємо тільки на нього.

Наталія МАЛІМОН

ВОЛИНСЬКІ ДЕРЖІНСПЕКТОРИ ПОЇХАЛИ У ЗОНУ АТО З БЛАГОСЛОВЕННЯМ СВЯЩЕНИКА

Вже не порахувати, скільки разів протоієрей Олександр Мазурак ось так проводжав у неспокій-

ний регіон, де триває АТО, черговий загін волинських правоохоронців. Тривалий час отець Олександр з пастирським візитом відвідував і волинян, які несли службу на корветі «Луцьк», що базувався у Севастополі. З протоієреєм Валентином Марчуком він також їздив до моряків, коли у Криму діяли так звані «зелені чоловічки», і така зустріч зі священниками додавала морякам мужності і сили. Не один вже раз отець Олександр бував і на сході України, де у зоні АТО несуть службу волинські міліціонери. Адже обласне управління внутрішніх справ споряджає їм посилки з продуктами, одягом, засобами захисту, а батюшка, якого добре знають усі правоохоронці, здійснює духовну і душевну підтримку.

І цього разу у зону АТО вирушили добровольці, аби там підтримувати правопорядок. Багато їхніх колег уже несли службу у цьому неспокійному регіоні, та щоразу кожен вирушає туди з особливими почуттями. На питання, а що ж бажає їм у таку непросту путь священник, отець Олександр Мазурак каже:

терпіння і мудрості. Бо ж служитимуть волинські держінспектори в екстремальних умовах, коли людина відчуває і неспокій, і страх за власне життя, і думки тривожать, як удома рідні... Тому найперше, вважає батюшка, їм потрібен міцний дух, а з вірою у Бога буде і його підтримка. Правоохоронцям священник побажав залишатися витриманими, адекватними у будь-якій ситуації, реально оцінювати, якщо вона буде, й небезпеку. Та, власне, наші міліціонери вже не перший день несуть службу у зоні АТО, і щоразу повертаються з гарними про неї відгуками. Приємно, каже батюшка, коли телефонують йому батьки відправлених на схід, і дякують за благословення, за напуття, бо ж віруюча людина розуміє: з Господом легше все перенести.

Кожного з правоохоронців, які відправилися на схід, священник покropив святою водою і вручив ладанки, аби оберігали і щоб наші хлопці повернулися живими й неушкодженими.

Наталія МАЛІМОН

ВОЛИНСЬКІ ДЗВОНИ ЩЕ СПОВІСТЯТЬ ПРО ПЕРЕМОГУ

Дзвонарі єпархії взяли участь у фестивалі «Благовіст Волині»

Ювілейний, двадцятий фестиваль дзвонів мистецтва «Благовіст Волині» відбувся у непростий і тривожний для України час. Дзвони супроводжують все життя людини — від народження до її смерті, звучать і коли біда, і коли настає перемога. Тому організатори цього самобутнього фестивалю — історико-культурний заповідник «Старий Луцьк» і науково-методичний центр дзвонів мистецтва Волинської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури — вирішили, що він буде доречним і нині. Реалії внесли свої корективи у програму: початок фестивалю затримали на добру годину, бо на нього хотів прийти луцький міський голова Микола Романюк. Але мусив чекати, доки із зони АТО довезуть у місто тіло 18-річного бійця батальйону «Азов», студента місцевого університету, за яким на центральному майдані Луцька відбулася громадська панахида. Мелодією дзвонів можна і ціле людське життя відобразити, що й продемонстрував священник Володимир Гринюк виконанням церковного перебору. Коли звучать по черзі усі дзвони — від найменшого до найбільшого, а потім — усі разом, наче останнім акордом завершуючи і людське життя... Учасники фестивалю хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих за волю і державність України, а хор студентів Волинської духовної семінарії під керівництвом протоієрея Петра Муляра заспівав «Вічну пам'ять».

Отець Володимир Гринюк служить у храмі святої великомучениці Катерини у селі Великий Омеляник Луцького міського благочиння. У духовній семінарії він керує гуртком дзвонарів. Каже, що для дзвонаря

дуже важливою є робота самостійна, бо часом доводиться, аби довести звучання до довершеності, повторювати мелодію десятки разів. Він радий, що має добрих учнів, зокрема на фестивалі крім самого отця виступав і студент Андрій Легкий. На «Благовіст Волині» приїхали дзвонарі з Тернопільщини, Рівненщини, Києва, Івано-Франківщини, Сумщини, різних куточків Волині. Волинська єпархія Української Православної Церкви представила власну школу дзвонів мистецтва, і серед учасників були інокія Дарія (Демчук) зі Свято-Стрітенського Михнівського жіночого монастиря, послушниця Марина Даниленко із Свято-Троїцького Старосільського жіночого монастиря, диякон зі Свято-Хрестовоздвиженського храму Луцька Георгій Куніцький, Леонід Бурило, який дзвонарем у храмі Всіх Святих землі Волинської та у храмі святої Марії Магдалини, що також у Луцьку. І Віталій Башук, котрий і паламарем, і дзвонарем у Свято-Петро-Павлівському храмі Луцька.

Дзвони, як і духовний спів є неодмінною частиною богослужіння, його окрасою. Регент храму Всіх Святих землі Волинської Марія Федосюк-Вислоцька каже, що духовно збагаченій людині легше жити, бо вона живе з Богом у серці, з надією на Нього. Хор, яким керує Марія Олексіївна, має назву «Волинські дзвони» і став переможцем багатьох конкурсів та фестивалів духовного співу. Потішили його учасники неповторним виконанням молитви «Отче наш» українською та старослов'янською мовами і присутніх на «Благовісті Волині». Солістки — Олена Богдан та Ольга Яручик.

Наталія МАЛІМОН

Із життя Волинської єпархії у серпні 2014 року

1 серпня, у п'ятницю, прес-секретар Рожищенського благочиння священник Дмитрій Теравський та голова місіонерського відділу благочиння протоієрей Віталій Катеринчук **відвідали пункт прийому допомоги військовослужбовцям**, що беруть участь в АТО. У ході зустрічі священники передали на духовні потреби сто кишенькових молитовників та іконок для воїнів-рожищан. Також було обговорено подальшу співпрацю в організації допомоги. Волонтери пункту подякували за підтримку, а священники зауважили, що Церква завжди піклується про свій народ.

Передача молитовників воїнам

2 серпня, у суботу, коли Православна Церква святкує пам'ять святого пророка Іллі, у державі відзначається День повітряно-десантних військ. З нагоди професійного свята **молебень у Свято-Іллінському храмі Луцька**, на який зібрались представники цієї військової професії, очолив настоятель парафії протоієрей Миколай Гоменюк. Участь у богослужінні взяли як кадрові військові так і ветерани. Під час молебню була піднесена особлива молитва за мир в Україні.

Підняття прапору десантників

7 серпня, у четвер, у залі засідання в приміщенні районної адміністрації відбувся **діалог влади Горохівського району та представників духовенства Української Православної Церкви**. Цього дня зі священниками поспілкувалися голова Горохівської райдержадміністрації С.С. Годлевський, голова районної ради Л.О. Андрійчук та військовий комісар Горохівсько-Локачинського об'єднаного військкомату Віктор Павлик. Кожен з присутніх мав можливість висловити свою думку щодо ситуації в державі, обговорити наболілі питання.

Зустріч із владою у Горохові

7 серпня, у четвер, у селі Озерце Ківерцівського району було **поховано бійця 51-ої Володимир-Волинської бригади учасника АТО Руслана Калуща**, який проживав у цьому селі і загинув від кулі снайпера.

Чин відспівування звершив місцевий благочинний прот. Олександр Кондратюк разом зі священниками Ківерцівського благочиння.

Похорон воїна в Озерці

9 серпня, у суботу, урочисто відзначалося **престольне свято Свято-Пантелеймонівського храму Луцька**. Божественну Літургію, з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта, очолив його архімандрит Аліпій (Сапіга), якому співслужив сонм священнослужителів Луцького міського благочиння. За богослужінням молились багато вірян, тому Літургія була відправлена на подвір'ї маленького храму, який не міг вмістити усіх. Співав хор студентів ВДС та молодіжний хор Свято-Пантелеймонівського храму «Уміленіє». Варто зауважити, що прихожани храму встигли дуже полюбити цей студентський хорівий колектив, чий голос помітно прикрашають богослужіння. Після прочитання Євангелія зі словом проповіді до присутніх звернувся ректор ВДС протоієрей Рустик Капауз. Отець Рустик розповів про життя святого великомученика і цілителя Пантелеймона, яке являє собою приклад вірності Христу та милосердя: «Він був юнаком, коли творив свої чудеса зцілення, коли прийняв мученицьку смерть, і таким чином життя цього подвижника є чудовим прикладом для нашої молоді – як змістовно і з користю для Бога, ближніх та для себе слід жити в молоді роки». По завершенні Літургії відбувся хресний хід, під час якого вірних було окроплено свяченою водою.

Літургія перед Свято-Пантелеймонівським храмом

10 серпня, у неділю, центральними вулицями Луцька **пройшов традиційний хресний хід** від храму Всіх Святих землі Волинської до Свято-Покровського кафедрального храму. Як і зазвичай, участь у ньому взяли сонм священнослужителів Волинської єпархії та безліч вірян. Під час процесії священники несли шановані православними лучанами місцеві святині – копію чудотворної ікони Божої Матері «Пантанаса», ікони Покрова Богородиці та Всіх Святих землі Волинської, а також ковчежець із часточками мощів святих преподобних Києво-Печерських та інших угодників Божих.

Хресний хід

Біля меморіального комплексу «Вічна Слава» учасники хресного ходу зупинилися і помолилися за спокій душ тих, хто віддав життя за звільнення Луцька від нацистів, та загалом за спокій душ усіх визволителів міста, які відійшли у вічність та усіх вбитих українських воїнів. На Театральному майдані було прочитане Євангеліє і вірних було окроплено свяченою водою. По завершенні Хресного ходу у Свято-Покровському храмі була звершена Всенічна, а священнослужителі і вірні мали можливість прикластися до святинь.

Панахида під час хресного ходу

11 серпня, у понеділок, **абітурієнти Волинської духовної семінарії здійснили екскурсію старим Луцьком**. Зокрема, вони відвідали зокрема Луцький замок, де мали нагоду піднятися і на В'їзду вежу. Екскурсовод – науковий працівник Державного історико-культурного заповідника Оксана Сулятицька цікаво і докладно розповіла про історію древнього замку у Луцьку.

Абітурієнти ВДС

11 серпня, у понеділок, з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта, **благочинні Волинської єпархії зустрілись із головою Волинської облдержадміністрації Володимиром Гунчиком**.

Священнослужителі переказали очільнику області благословення від митрополита Волинського і Луцького Ніфонта та привітали Володимира Гунчика із призначенням на посаду голови ОДА, побажавши йому Божого благословення і допомоги у нелегкій роботі на ниві служіння волинській громаді на посаді голови облдержадміністрації.

Було зауважено, що знаковим є те, що призначення Володимира Гунчика на посаду голови облдержадміністрації відбулось напередодні його Дня ангела – дня пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира, отже отці-благочинні побажали голові ОДА, щоб молитвами його небесного покровителя його робота на цій посаді була успішною. Секретар Волинської єпархії протоієрей Миколай Бондарук також подарував очільнику області ікону Божої Матері.

Зустріч із губернатором

Священнослужителі та Володимир Гунчик обговорили питання досягнення миру в Україні. Секретар Волинської єпархії протоієрей Миколай Бондарук сказав, що молитва за мир лунає у кожному храмі Волинської єпархії Української Православної Церкви.

Голова Інформаційно-просвітницького відділу Волинської єпархії протоієрей Валентин Марчук наголосив на допомозі, котру єпархія надає українським воякам, які відстоюють територіальну цілісність України в зоні АТО – так, зокрема, нещодавно єпархія долучилась до придбання кевларових шоломів для 51-ї моторизованої бригади, а прихожани луцького храму святої рівноапостольної Марії Магдалини зібрали кошти для придбання бронезилетів, які також були відправлені на Схід для українських вояків.

Під час зустрічі також було домовлено про спільну опіку над постраждалими у війні на сході України та консолідацією суспільства. Зокрема, йшлося про опіку над сиротами, батьки яких загинули в АТО. За словами протоієрея Валентина Марчука, Волинська єпархія вже готова розпочати надавати духовну підтримку сиротам. Володимир Гунчик, зі свого боку, запевнив, що підтримає цю опіку. Вирішили разом підтримувати і сім'ї, в яких є постраждалі у війні з терористами. На це, за словами губернатора, є окреме розпорядження Президента України. Володимир Гунчик пообіцяв, що разом зі священниками особисто буде відвідувати такі сім'ї.

«Наша Церква завжди брала участь у вирішенні проблемних питань у суспільстві, завжди допомагала і буде допомагати тим, хто цього потребує. Зокрема і Волинська єпархія вже реалізувала низку благодійних проектів, і вони реалізовуватимуться і надалі. Особлива увага буде надаватись родинам загиблих у війні із терористами на сході України, родинам, де є постраждалі від цього конфлікту, пораненим бійцям, і особливо – сиротам, батьки яких загинули в АТО. Цим ми виконуємо заповідь Христа Спасителя та наш громадянський обов'язок. І приємно, що влада підтримує такі ініціативи Церкви», – наголосив протоієрей Валентин Марчук.

12 серпня, у вівторок, у Волинській духовній семінарії під головуванням ректора протоієрея Рустика Капауза **відбулася педрада**, в ході якої були підбиті підсумки вступних екзаменів та затверджено список тих,

хто поступив на перший курс ВДС, а також розглянуто інші питання функціонування навчального закладу.

Педрада у ВДС

19 серпня, у вівторок, православне молодіжне братство «НІКА» відзначило третю річницю свого існування. У Свято-Михайлівському храмі міста Рожище було **відслужено подячний молебен**, який очолив духовний наставник братства протоієрей Віталій Катеринчук у співслужінні священника села Любче протоієрея Сергія Савієвського. Священники привітали братчиків зі святом та побажали їм із Божою допомогою й надалі ревно та натхненно нести серед молоді слово Євангелія.

Молебен для молоді

19 серпня, у вівторок, в селі Видерта Камінь-Каширського району собором духовенства було **звер-**

шено чин відспівування убитого в зоні АТО воїна Дмитра Герасимика. Очолив молитву місцевий благочинний прот. Стефан Михалюк, якому співслужили священники Камінь-Каширського і Любешівського благочинь, а також представник сусідньої Володимир-Волинської єпархії УПЦ. Тисячі людей прийшли помолитися за безсмертну душу Героя, який віддав своє життя заради мирного неба над рідною Україною.

Похорон воїна у Видерті

22 серпня, у п'ятницю, у Волинському облмуздрамтеатрі ім. Шевченка **відбулися урочисті збори з нагоди 23-ї річниці Незалежності України**. Участь у заході взяли представники обласної та луцької міської влади та громадськості області, серед яких, з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта – секретар Волинської єпархії протоієрей Миколай Бондарук, ректор ВДС протоієрей Рустик Капауз та протоієрей Петро Муляр.

Священники на зборах

«У ХРАМАХ ДВЕРІ НЕ ЗАЧИНЯЛИСЯ:ЛЮДИ ВСЕ НЕСЛИ І НЕСЛИ...»

Парафіяни Колківського благочиння зібрали допомогу для української армії

Куликовичі і Ситниця, Колки, Старосілля, Розничі, Боровичі, Грузятин, Довжиця, Годомичі, Яблунька, Рудки, Будки, Кам'януха, Новосілки, Четвертня, Чорниж, Нічогівка, Матейки, Осниця, Крсноволя, Рудники... У кожному із цих поліських сіл парафіяни місцевих храмів відгукнулися на прохання своїх духовних пастирів і поділилися із земляками, які нині служать у зоні АТО, чим тільки й могли. Протоієрей Олександр Климук, який служить у селі Куликовичі, каже: люди несли свої пожертви зі сльозами на очах і з молитвою на устах. Бо нині серед записок за здоров'я, які подають у храмах, дуже багато таких, в яких просять молитов за того чи іншого воїна. Власне і чужі люди моляться за своїх земляків, котрі стали солдатами.

Свою доброту акцію священники та парафіяни Колківського благочиння організували за підтримки луцького Автомайдану: його учасники і забирали зібране людьми по селах. І якщо спочатку автомайданівці готувалися об'їхати добру половину сіл за один день, то не так сталося: допомоги було зібрано так багато, що довелося робити багато рейсів. При цьому було дуже мало картоплі, бо на цьому наголошували священники, адже вона займає багато місця. Та й у зоні АТО нашим вої-

нам потрібно чимало інших речей. То ж приносили одяг, засоби захисту та гігієни, продукти, медикаменти. Протоієрей Олександр Білінський, настоятель храму у селищі Колки, каже, що храм не закривався

три дні: люди все несли і несли допомогу. Добровільно, без повинності, з християнського милосердя і щирої поліської доброти. Отець Олександр Климук,

який і став у благочинні організатором збору допомоги для української армії, також був вражений рівнем довіри парафіян, їхньою повагою до наших армійців, прагненням підтримати державу. У благочинні зібрали кілька десятків тонн продуктів, одягу та інших потрібних солдатом у зоні АТО речей. І хоча ніхто з батюшок не говорив про гроші на армію, але люди несли і їх: хто 20 гривень, а хто і 200. Таким чином зібрали 25 тисяч гривень!

– Наші люди – віруючі, вони серцем сприймають слова зі Святого Письма про те, чому треба нагодувати голодного, напоїти спраглого, дати прихисток подорожньому... Милосердя і милостиня дуже важливі для нашого спасіння. І як духовний пастир, дуже радий, що душі моїх парафіян виявилися такими відкритими для добра і співчуття, – каже отець Олександр Климук, і ці слова може повторити кожен зі священників Колківського благочиння.

З благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта у храмах Волинської єпархії УПЦ повсякчас звершується молитва за мир на українській землі. І віруючі люди, які живуть з Богом у серці, готові, як бачимо, останнім поділитися, аби цей мир настав швидше.

Наталія МАЛІМОН

Телепрограму «ДЗВОНИ ВОЛИНІ» дивіться на Волинському державному телебаченні «Нова Волинь» та телеканалі Полісся ТБ. Виходить передача у неділю о 16:00, повтор в понеділок о 18:00. Хронометраж 45 хвилин. У передачі беруть участь митрополит Волинський і Луцький Ніфонт та єпископ Володимир-Волинський і Ковельський Володимир.

Телепрограма «БЛАГОДАТНА КҮПЕЛЬ» транслюється на телеканалі Аверс щонеділі о 17:00 з повтором у понеділок о 21:00. Хронометраж передачі 30 хвилин.

«ПРАВОСЛАВНЕ СЛОВО» – радіопередача, яку слухайте на хвилях Волинського радіо кожної неділі о 18:35.

Радіопередачу «ДУХОВНІ ОРІЄНТИРИ» слухайте на хвилях 107.3 ФМ та 68.48 МГц кожного четверга о 20:30. Священник та ведучий у прямому ефірі відповідають на запитання радіослухачів. Основний контингент слухачів – молодь, на яку і спрямовані відповіді священнослужителя. Постійну участь бере митрополит Ніфонт.

Цикл духовно-просвітницьких радіопередач «ДУХОВНІ БЕСІДИ» можете слухати на хвилях радіостанції Сід-FM (ефірна частота 102,4 МГц) у прямому ефірі щочетверга о 14:30. Тут слухачі почують актуальний коментар священника щодо останніх подій у Православній Церкві та дізнаються багато нового з бесід на духовну тематику.

ЦАРСТВО БОЖЕ ЗУСИЛЛЯМИ ЗДОБУВАЄТЬСЯ...

Відбулося піше паломництво до Свято-Успенської Почаївської Лаври

Кожен із майже 200 паломників, які вирушили у прощу до Почаєва, знають ці слова зі святого Євангелія. У далеку дорогу – під сонцем, яке у ці дні, здається, просто випалює землю, вони вийшли з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта. Колись, проводжаючи паломників, владика сказав слова про те, що в такій благочестивій дорозі кожен зроблений крок – то наче згублений у придорожній траві гріх... Найголовніше ж, що такою молитовною дорогою наші паломники підтверджують: Православ'я на Волині живе.

Радісно бачити серед паломників багато молоді, зокрема хлопців і молодих чоловіків, є і діти, є чимало і постійних учасників такої ходи: жіночок у віці, котрі одна одну вже давно знають. Знають і дорогу та людей, яких на ній зустрінуть. Паломниця Тамара з радістю повідомила протоієрею Володимирі Бірку, батюшці зі Смолигова Луцького району, що їй

уже телефонували із села Підлозці. Запитували, коли прочани із Луцька дійдуть до них, скільки їх, бо тут же традиційно буде вже і перший нічліг. Мені було радісно бачити на чолі прочан саме смолигівського батюшку. Кілька років тому ми з ним і його співучою матушкою Ольгою побували в одній групі на Святій землі. Отець Володимир виявився дуже уважним до паломників, які вирушили у таку дорогу вперше. Скільки його цінних порад допомогли долати і спокуси, і труднощі паломництва, навчав і не забувати дякувати Богу.

Отець Володимир пішки у Почаїв пішов уже втретє. На питання, чи потрібні такі прощі людині, каже, що Господь дає у житті випробування. Що будеш, людино, робити, коли всі п'ять днів пішої прощі ллє дощ, а молитву ж не зупинити?.. Як знайдеш дорогу із поля, де заблукали, а громи гримлять і гримлять?.. Бо «Царство Боже зусиллями береться», як сказано у Святому Письмі. «З любові до Матінки Божої і Господа нашого» – так паломниця Тамара Русіна пояснює причину, котра спонукує вирушати у пішу прощу. Отець Володимир взяв цього разу з собою трьох хлопчиків, які йому у церкві в Смолигові прислужують: Миколу та Іванка Лобарчуків і свого сина Ніфонта. Хлопці кажуть, що готувалися до такого випробування постом і молитвою, і сподіваються, що Господь дасть їм сили у дорозі до святині. Одним з найстарших у групі є 75-річний Мефодій Павлович Кушнірук із села Розничі Маневицького району.

– І з нашого ж села колись люди ходили пішки у Почаїв і навіть не один раз. Я якось подумав: це ж і ікона спуска, котра у нас над Царськими вратами,

принесена пішки з Почаєва. Тоді й сказав жінці, що і я піду. Священик наш тодішній, отець Ярослав, аж здивувався, бо ж мені було вже за 70. Але благословив. Ні першого разу, ні потім, а ходив я вже три рази, мені не було важко. Бо я знаю, яка велика духовна радість чекає, і як сльози течуть, коли тільки побачиш куполи храмів на святій горі, – каже він.

Найважчим же у дорозі є не те, що усю її треба пройти власними ногами. Бо хто до Матінки Божої прийде своїми ногами, той її дитина, а хто прийде – той її гість. Найважчим є безвір'я, яке доводиться спостерігати у дорозі. Отець Володимир ще з першої своєї прощі до Почаєва пам'ятає хату на хуторі майже під Почаєвом, коли зустріла наших паломників згорьована жінка. Плакала тоді природа (це була якраз та проща, коли дощ лив усі дні), плакала і жінка. Бо виростила двох синів, дала їм гарну світську освіту, а обоє стали наркоманами. І казала вона батюшці, що тільки тепер зрозуміла: не жила вона для Господа, не служила йому, не виховувала дітей у любові і служінні Господу. То і їй тепер нема кому служити на старості.

...Невелика порівняно група паломників долала дорогу до святої гори, до духовної столиці Західної України, не один день. У Почаїв волиняни увійшли 5 серпня, коли Православна Церква вшановувала Почаївську ікону Божої Матері. У кожного – своя дорога до Господа. Ми часто повторюємо ці слова. Та далеко не кожний долає її своїми ногами, згадуючи у цій дорозі свої гріхи, молячись за рідних і світ православний.

Наталія МАЛІМОН

Учасники Волинської обласної організації УТОС здійснили паломництво до Свято-Успенської Почаївської Лаври

«Пред святою Твоею иконою, Владычице» – такими словами починається улюблений православними волинянами піснеспів – тропар Почаївській іконі Божої Матері. Свято-Успенська Почаївська Лавра є найбільшою святиною історичної Волині, і в усі часи до цієї, відомої в усьому православному світі святої обителі, прагне душа кожного православного християнина землі нашої. Тому паломництва до Почаївської Лаври є доброю благочестивою традицією, тут хочеться побувати ще і ще. Особливо до Матінки Божої та преподобних Іова та Амфілохія Почаївських із сердечними молитвами, благанням їх молитов перед Престолом Всевишнього, припадають ті, хто волею обставин обділений певними фізичними можливостями, благаючи в першу чергу духовного зцілення та підтримки, і, звісно, сподіваючись на чудо зцілення тілесного.

20-21 серпня з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта 157 волинян із вадами зору – учасників Волинської організації УТОС – на чолі із настоятелем Свято-Катерининського храму села Омеляник Луцького міського благочиння священиком Володимиром Гринюком та ще чотирма священиками Волинської єпархії здійснили паломницьку поїздку до Свято-Успенської Почаївської Лаври. Участь у прощі взяли вірні із вадами зору з Луцька, Горохова, Ратного, Камінь-Каширського, Ковеля та Нововолинська.

Розпочалось паломництво із молебню за подорожуючих, який відбувся у Свято-Покровському кафедральному храмі Луцька, після чого чотири автобуси рушили до Почаєва. Загалом автобусів мало б бути п'ять, але з технічних причин один із них не зміг довести прочан до Лаври, втім священик і п'ятеро паломників таки змогли досягнути мети паломництва, скориставшись маршрутним транспортом – настільки сильним було бажання побувати у святій Лаврі.

До Свято-Успенської Почаївської Лаври паломники прибули ввечері. Учасники паломницької групи помолились за вечірнім богослужінням в Свято-Успенському соборі Лаври та повечеряли у трапезній Почаївської духовної семінарії. З благословення намісника Свято-Успенської Почаївської Лаври митрополита Почаївського Володимира нічліг для прочан був наданий у Троїцькому соборі, причому вони були забезпечені усім необхідним для належного комфорту.

Вранці 21 серпня паломники у Свято-Успенському соборі помолились за Божественною Літургією, яку з благословення митрополита Почаївського Володимира відслужили священики – керівники паломницької групи. Усі паломники готувались цього дня приступити до святих таїнств Сповіді і

Причастя, отож радість спільної молитви була особлива через зустріч із Спасителем у Святій Євхаристії.

Паломники приклались до чудотворного Почаївського образу та Стопи Божої Матері, до мощів святих преподобних Іова та Амфілохія Почаївських. Шанування святинь, можливість доторкнутись до них для кожного православного християнина є зустріччю із Богом, із Пресвятою Богородицею, тими святими угодниками Божими, які своїм життям прославили Господа. Такі моменти є особливо трепетними, і це відчули учасники паломницької групи. Молились вони за рідних і близьких, за нашу рідну Україну, що переживає нині важкі часи. Молився кожен із прочан і про щось своє, особисте, наболіле. І священики, і учасники паломницької групи визнають, що приложившись до лаврських святинь, відчули особливу духовну радість, присутність і допомогу Божу у своєму житті.

Попрощавшись із Свято-Успенською Почаївською Лаврою, паломники попрямували до лаврського Свято-Духівського скиту, відвідали і монастирське кладовище, де був похований великий подвижник волинського краю ХХ століття – преподобний Амфілохій Почаївський, і де в 2002 році були віднайдені його нетлінні мощі перед канонізацією цього подвижника Українською Православною Церквою.

Побували паломники і у Богоявленському жіночому монастирі у місті Кременці та на Божій горі, а на Рівненщині відвідали жіночий монастир святої праведної Анни, де розташоване відоме цілюще джерело та новозаснований монастир Іверської ікони Божої Матері.

«Вперше за історію таких паломницьких учасників Волинської організації УТОС до православних святинь вони відвідали за такий короткий термін п'ять монастирів, якщо виділити, як окрему обитель ще і лаврський скит Святого Духа», – зауважив керівник групи священик Володимир Гринюк.

Самі паломники отримали від прощі невимовну духовну радість, що так потрібно у їх нелегкому житті. «Такі паломництва для незрячих, для людей із вадами зору є дуже необхідними і корисними. Вони мають можливість, так би мовити, “зануритись” у святиню, відчути Божу благодать. Це укріплює віру, дає насагу в житті», – ділиться враженнями від паломництва отець Володимир Гринюк.

Учасники ВО УТОС сподіваються, що із своїми душпастирями – священиками, які, з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта духовно опікуються ними, вони здійснять ще не одну паломницьку поїздку до православних святинь.

Подячний молебен з нагоди Дня Незалежності

Цього року наша Держава відзначає 23-тю річницю незалежності. Тоді, в 1991 році, незалежність України Промислом Божим отримала легко і без єдиного пострілу, втім сьогодні наша країна переживає чи не найважчий період у своїй новітній історії. Отож Українська Православна Церква закликає усіх своїх вірних чад у ці дні посилити свої молитви за нашу рідну Батьківщину, за мир і припинення вогню на сході нашої країни та процвітання нашої Держави.

22 серпня після Божественної Літургії у храмі Всіх Святих землі Волинської подячний молебен за Богом даровану незалежність очолив з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта благочинний Луцької міської округи протоієрей Володимир Літвенчук якому співслужили клірики Луцького міського благочиння.

«Ми сьогодні піднесли наші молитви до Бога за нашу рідну землю, за нашу Україну, подякували Господу за даровану ним незалежність. Ми молимося також і за припинення на нашій землі війни, за наших військових, які нині відстоюють незалежність і цілісність нашої Держави, побороючи усе те зло, яке проти нас сьогодні повстало. Молимося ми, звісно, і за спокій душ тих, хто загинув, за усіх жертв збройного конфлікту, який нині триває у нашій країні, та за його припинення, за мир на нашій землі. Дякую усім священикам, які приєднались сьогодні до цієї нашої спільної молитви, адже традиція служити до Дня Незалежності подячні молебні існує у нашій єпархії з самого початку буття нашої сучасної України як незалежної Держави», – сказав благочинний.

«БАГАТЬОХ ЛЮДЕЙ ОТЕЦЬ НИКАНОР НАВЕРНУВ ДО ПРАВОСЛАВНОЇ ВІРИ!»

– каже матушка Марія Шимко, життя якої – як супутниці пастиря – було таким же непростим і з випробуваннями. Їхня з чоловіком-священником юність припала на часи богоборчої влади, коли віруючих переслідували, храми закривали... Яким же був шлях батюшки від семінариста – до одного з найшанованіших кліриків Волинської єпархії? Про це – у спогадах матушки Марії.

Отець Никанор у священному сані перебував 60 років. Матушка пригадує, як вже будучи досить хворим, він приносив з церкви записочки за упокій та за здоров'я – цілими стосами! – і молився, поминаючи кожне згадане там ім'я, бо парафіяни хотіли, аби молитву до Господа за їхніх рідних возніс саме отець Никанор. До Господа митрофорний протоієрей Никанор Шимко відійшов на 82 році життя, у день свята Благовіщення. Це вперше у єпархії священник почив у Бозі на Благовіщення, і клірики Свято-Покровського кафедрального храму, в якому батюшка служив останні понад 15 років, ще й шукали у своїх книгах, як звершити чин поховання такого світлого дня... Ще й у середу, на Пасхальному тижні.

Отець Никанор більше двадцяти років ніс послух благочинного Луцького району, був духівником Волинської єпархії. У Волинську духовну семінарію поступив у 1946 році. І першою його парафією стали Хорлупи, нині Ківерцівського району. Село, за словами матушки, вкрай «скоммунізоване». Біля Божого храму не було й огорожі, тому тут навіть під час служби паслися корови, а місцевий люд не вбачав у тому ніякого гріха. Та саме особа молодого священника привела у храм і до Бога багатьох. «А то не було легко!» – тільки й каже сьогодні матушка. Наслухавшись від людей, що новий піп говорить проникливі проповіді, у храм прийшов і місцевий ярий комуніст. А жінка-парторг, яка заради цікавості прийшла побачити, як то батюшка вінчатиме, навіть вділила родині священника шматок власного городу. Бо ж жили Шимки, як і інші селяни, переважно з того, що виростили... Були часи, що матушка тримала тільки птиці – сто штук, здавала за сезон заготівельнику зі Львова до тонни вирощеної власноруч цибулі. Обробляла ланки цукрових буряків, не вважаючи для себе прийнятним, аби їй у тому допомагали парафіянки. За виживання доводилося боротися не рік і не два, а десятиліттями. То сіно, яке батюшка для корівки

заготовив, почнуть відбирати, то гусей, які трохи від подвір'я відійшли, постріляють, то взагалі з церковної хати виселили, а коли родину прийняв сусід, і його почали переслідувати...

Та найбільше допікало безвір'я. У часи хрущовських гонінь отець Никанор як священник обслуговував кілька церков. І їх почали закривати...

– Уночі люди стукають у вікно: «У церкві погром, батюшко», – пригадує матушка Марія. – Зійшлися у Божий храм комсомольці, комуністи: громлять... Як дісталися до спускної ікони Богородиці, то одна з комсомолок взяла хустку, що була на святому образі. У селі буда така місцева традиція, що крім стрічок, на свя-

просить: підіть, батюшко, вона хоче висповідатися і причаститися. І пішов отець Никанор, і сповідав, і причащав. Бо ж покаялася за ту страшну справу, яку з невір'я свого вчинила. А Бог – Він, знаєте, палицею не б'є...

Зі сльозами і вірою у Божу волю пригадує матушка Марія і служіння отця Никанора у Млинівському районі, що на Рівненщині. У селі Арчишин служив аж 16 років, ніяк не хотів покидати парафію, людей, яких до Бога навернув, з якими було так багато спільно пережито. А ще обслуговував й інші храми. У часи релігійного потепління парафіяни містечка Млинів вирішили повернути собі храм святих Петра і Павла, який вже був кілька

туди не допускають. Що будемо робити? Отець Никанор тільки перехрестився і сказав, що на все воля Божа. Але до храму вело кілька доріг. Міліціонери вирішили, що священник приїде з Луцька, а він прибув з Арчишина. Ото міліція собі – на Луцьк, а люди, забачивши отця Никанора, що під'їхав, ринули у церковну браму і закрили її за собою на замок. Урочистою, зі сльозами була перша після закриття і забуття Божественної Літургії...

Два роки служив отець Никанор одну неділю – в Арчишині, наступну – у Млинові. І увесь час його та родину переслідувала влада. Погрожували виселенням до білих ведмедів, іншими репресіями, у кадебе викликали на допит мало не

самої смерті, він не пропустив жодного щоденного Правила і служив Богу та людям, скільки зміг.

Окремою сторінкою у священницькій біографії отця Никанора Шимка та його вірної супутниці матушки Марії стало більш ніж восьмирічне перебування у Канаді, куди тодішнє церковне керівництво відправило його разом з отцем Петром Влодеком. «Клірик патріарших приходів у Канаді» – так називається той час в біографії отця Никанора. Шимки жили в місті Едмонтон. Батюшки служили у місцевому храмі, але мали ще парафії по всій Канаді. Одні – за 150 кілометрів від Едмонтона, а були і за 600. Аби проголошувати проповіді англійською, адже не всі знали мову українську, отець Никанор працював з вчителем. Через багато років вдячні парафіяни зібрали Шимкам кілька тисяч доларів на дорогу в Канаду і назад, аби тільки ті приїхали погостювати. Ото й гостювали аж три місяці, аби пожити, поспілкуватися з усіма парафіянами, які того хотіли.

В освяченому Господом шлюбі Марія та Никанор Шимки прожили понад 60 років. Вона родом із Холмищини, з села за 20 кілометрів від Холма. Оскільки батько звався Яким, а мама Анною, то, каже, дочка (тобто вона) могла бути тільки Марією. Церковною людиною була змалку, малій мама давала жбаночка, бо хотіла сама принести освяченої води з їхньої сільської церкви на честь апостола Іоанна Богослова. За спільне життя її батюшка, каже, і пташки не образив, а вона взагалі прожила з ним, як у казці. Мабуть це тому, що обоє щиро вірили у Господа, служіння Йому визначали найголовнішим від усіх інших справ, а вона, як дружина священника, розуміла, що бути матушкою – особливий статус і особливий хрест. І не сла його, дякуючи Богу за випробування, біди, переслідування, звільнення з роботи і важку селянську працю для виживання родини. Бо то також було служінням Богу.

Наталія МАЛІМОН

тий образ накладали і хустки. Одну таку хустку дівчина і накинула собі на голову. Ще й на одній нозі з гонором обкрутилася: ото, каже Божій Матінці, ти у цій хустині красувалася, а тепер – я буду! А сама була дуже вродлива і мала шикарну косу... І що ви думаєте? Минуло кілька років. До отця Никанора приходять її згорьовані батьки. Нема, кажуть, вже краси у нашої доні. Розкішні коси обстригли, голову побрили, бо робили операцію через пухлину в голові... Мати з плачем

років закритий. Дозволу добилися аж у Москві, але місцева влада на те не зважала, та й загальна політика була ще у державі богоборча.

– І дивіться, яке провидіння Боже! – радіє матушка. – Церкву наче й дозволили відкрити, але у день, коли це мало статися, і людей зійшлося до храму з усієї округи, отця Никанора мала не допустити на службу міліція. Та вони прорахувалися. Чекали отця біля брами, а йому назустріч вийшло кілька людей і кажуть: батюшко, вас

через день. Усе витерпіли.

– Я зчорніла з тривоги за чоловіка. А владики каже йому: «Не бійся, отець Никанор, ми молимося за тебе, з тобою Бог». Та й люди вже б не дали Господа пограти.

Атеїстична влада те знала, тому й переслідували саме священника, аби зламався. Та отець Никанор, хоча й був першим священником у родині, шлях свій у житті обрав з Божої волі і, як би тепер сказали, за покликанням. Матушка пригадує, що за все життя, до

Священнослужителі Волинської єпархії зустрілись із Предстоятелем УПЦ

З благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта секретар Волинської єпархії протоієрей Миколай Бондарук та голова Інформаційно-просвітницького відділу Волинської єпархії протоієрей Валентин Марчук у Києві провели зустріч із Предстоятелем Української Православної Церкви Блаженнішим Митрополитом Київським і всієї України Онуфрієм.

Представники Волинської єпархії привітали Блаженнішого владика Онуфрія із обранням на пост

Предстоятеля нашої Церкви. Священники розповіли йому про життя Волинської єпархії, зокрема і про загострення міжконфесійних відносин.

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Онуфрій також дав своє предстоятельське благословення на видання Волинською єпархією «Букварика» для незрячих, а також факсимільного видання одного із древніх Євангелій, писаних на Волині. Волинські священники також розповіли про нові соціальні проекти загальноукраїнського масштабу та отримали на їх реалізацію благословення Блаженнішого.

Блаженніший Митрополит Онуфрій відзначив активність церковного життя у Волинській єпархії, підкреслив, що на Волині Церква реалізовує багато соціальних та місіонерських проектів і переказав православним волинянам своє благословення. Зокрема, Митрополит побажав волинянам миру і спокою.

Протоієреї Миколай Бондарук та Валентин Марчук також провели у Києві низку зустрічей із головами синодальних відділів нашої Церкви та представниками Секретаріату Київської Митрополії.

ПРОТОПРЕСВІТЕР ТЕРЕНТІЙ ТЕОДОРОВИЧ

Учасник Всеросійського Церковного собору 1917-1918 років, перший секретар Учебного Комітету Польської Православної Церкви, настоятель кафедрального храму Варшави, автор численних книг та публікацій – все це та багато інших духовних досягнень у послужному списку уродженця волинського села Вербичне.

Протопресвітер Терентій Теодорович народився 10 квітня 1867 року у с. Вербичне Ковельського повіту (нині – Турійський район) у сім'ї священика Павла Теодоровича. «Сина Волині», як називав себе батюшка у спогадах, з дитинства оточувала високорелігійна атмосфера. Він рано ознайомився із церковнослов'янською грамотою, читав у храмі. Після домашньої підготовки у 1877 році хлопчик вступив у Милецьке духовне училище неподалік від рідної домівки, а у 1881 році – у Волинську духовну семінарію у Кременці, яку закінчив у 1887 році за першим розрядом (четвертим із сорока трьох випускників), після чого був зарахований студентом у Московську духовну академію. У 1892 році Терентій захистив кандидатську дисертацію на тему «Іоанн Вишенський та його час» і повернувся на Волинь.

Протягом 1892-1895 років молодий богослов викладав російську мову у Волинському жіночому єпархіальному училищі у Кременці. 1 вересня 1895 року архієпископом Холмським і Варшавським Флавіаном (Городецьким) Терентій Теодорович був призначений настоятелем Дратівського приходу у Люблінській губернії, а 17 вересня у Почаєві відбулася ієрейська хіротонія Теодоровича. Священнику одразу дуже сподобалися благочестиві жителі села Дратів на Підляшші, з якими прийшлося розстатися через сім років, адже з 1 жовтня 1902 року священник Терентій Теодорович став четвертим священиком варшавського кафедрального собору, а з 1903 року – його ключарем (у тому ж році нагороджений камилавкою). У 1906 році при кафедральному соборі відкрилася жіноча церковно-приходська школа, завідувати якою доручили отцю Терентію.

Теодорович згадував, що застав у Варшаві ще «старе, заслужене, сановите, із вищою богословською освітою священство». Ці пастирі не ображали релігійні почуття численного католицького населення Варшави, яка тоді була частиною Російської імперії, але твердо зберігали православну віру. Усі вони користувалися повагою у представників інославного духовенства, і отець Терентій теж швидко здобув симпатії католицького населення. Звичайно, як чуйний пастир та прекрасний проповідник, він полюбився і православним мешканцям Варшави.

Священник служив у кафедральному соборі Варшави до 1910 року, коли був призначений настоятелем варшавської Свято-Успенської церкви. Одночасно він перебував законовчителем чоловічої, а потім жіночої гімназії та комерційного училища, а також членом Варшавської духовної консисторії до 1917 року. Отець Терентій завжди приділяв багато уваги проблемам релігійного виховання та освіти, влаштував паломництва варшавської студентської молоді у монастирі. На виставці учнівських посібників та книг для дітей дошкільного і шкільного віку, що відкрилася у Варшаві в 1913 році, він організував духовний відділ.

Під час Першої світової війни Теодорович заснував у Варшаві «Товариство допомоги біженцям на час воєнних дій», головою якого він перебував до кінця 1915 року, коли і сам був змушений з родиною евакуюватися у Петроград, де отримав призначення настоятеля храму запасного батальйону лейб-гвардії Гренадерського полку (Преображенська церква на Аптекарському острові). У 1917 році священник був обраний головою надзвичайного єпархіального з'їзду Варшавського духовенства і мирян у Москві, який делегував Теодоровича на Всеросійський Церковний Собор (1917-1918 років). Беручи активну діяльність у роботі Всеросійського Церковного Собору, отець Терентій влаштував життя свого приходу у Петрограді відповідно до рішень Собору. Активну участь у діяльності парафіяльної громади брав кожен її член – такий принцип соборності священник проповідував усе життя.

У вересні 1919 року отцю Терентію та його дружині Антоніні Гербасіївні прийшлося пережити сімейну трагедію – єдиний син Борис (в сім'ї залишилося ще три доньки), який у 1917 році закінчив

морський корпус та отримав звання мічмана, взяв участь у повстанні на форті «Червона гірка» та був розстріляний більшовиками у Кронштадті.

Тим часом православні віруючі Варшави були зацікавлені у поверненні своїх пастирів. Нова польська влада не заперечувала проти цього, бажав від'їзду і сам отець Терентій. Святіший Патріарх Тихон особисто благословив священника на повернення у Варшаву, у зв'язку із чим писав йому: «Нова Варшава захотіла жити по-новому – широкому, а краще б

скромніше, і на місці видніше буде, що треба. Господь хай допоможе Вам потрудитися у благо святої Церкви і хай влаштує Ваш шлях у благополуччі».

Втім, через важкі обставини воєнного часу переїзд затягувався. Тільки 14 серпня 1921 році отець Терентій репатріантом повернувся у Варшаву, де з 1 вересня був призначений настоятелем храму рівноапостольної Марії Магдалини у передмісті Прага та членом Варшавсько-Холмської духовної консисторії. Свято-Успенський храм, де священник був настоятелем до евакуації, виявився закритим, як і майже три десятки інших православних храмів Варшави, у якій польська влада дозволила залишити тільки дві приходських та одну кладовищну церкву.

Після перейменування Маріє-Магдалинівського храму у Митрополичий, Теодорович був призначений завідувачем приходу при цьому храмі. У 1923 році він став першим секретарем новоутвореного при Священному Синоді Учебного Комітету. Добре знаючи на власному досвіді, як важко живеться тим, хто залишився під безбожною владою в СРСР, отець Терентій організував продовольчу та матеріальну допомогу громадянам СРСР, не раз піднімав свій голос на захист пригноблених пастирів та віруючих.

У 1922 році Митрополит Варшавський Георгій (Ярошевський) нагородив заслуженого протоієрея митрою, а 8 вересня 1924 року, згідно постанови Священного Синоду Польської Православної Церкви, отцю Терентію було присвоєно звання протопресвітера, яке у Польщі, крім нього, мав тільки протопресвітер військового духовенства (за посадою).

1 січня 1924 року отець Терентій, за власним бажанням, був звільнений від посади члена консисторії, але з грудня цього ж року перебував товаришем (заступником) голови Православного Митрополического благодійного товариства, яке очолював сам Митрополит. У вересні 1925 року отець Терентій, як один із п'яти делегатів Варшавсько-Холмської єпархії, брав участь в урочистостях з нагоди офіційного проголо-

шення Автокефалії Польської Православної Церкви. У 1930 році він став членом Передсоборного зібрання Польської Православної Церкви, яке планувалося, як підготовка до Собору Польської Православної Церкви, котрий так і не відбувся.

Активна церковно-громадська позиція отця Терентія виражалася і у друкованому слові. Перші статті священника з'явилися у «Холмсько-Варшавському єпархіальному віснику» у 1905 році, а вже у 1907 році вийшла у світ брошура «Сучасні завдання церковного приходу», матеріалом для якої став передусім пастирський досвід, набутий у Дратові.

Однією із головних тем письмових праць Теодоровича було відродження православного приходського життя на основах соборності. Із цим питанням так чи інакше було пов'язане фактично усе, про що писав священник. Серед літературного спадку отця Терентія – ряд книг, виданих у Варшаві у 1900-1930-их роках, та чимала кількість статей у різноманітних періодичних виданнях. Зокрема, Теодорович часто публікувався у друкованому органі російської еміграції Варшави – газеті «За Свободу», а з 1924 року став постійним автором нового офіційного часопису Митрополії – газети «Воскресное Чтение». Одна із книг отця Терентія торкалася церковної історії рідної йому Волині – «Почаївська Успенська Лавра та її святині». У 1935 році у трьох частинах вийшла у світ збірка «До сорокаріччя пастирства», присвячена ювілею служіння у священному сані отця протопресвітера. Там містилися як надруковані раніше в інших виданнях статті священника, так і його особисті спогади. За декілька років до смерті отець Терентій признався, що через те, що відчував у собі потребу проповідувати за посередництвом друкованого слова, він нерідко шукав будь-яку вільну хвилину, навіть уночі, щоб зайнятися цією улюбленою справою, хоча «свою безпосередню справу Божу виконував як першу».

За роки ревного пастирського служіння на славу Святої Церкви, сповна використовуючи Богом дані таланти, отець Терентій Теодорович здобув славу, мабуть, найшановнішого православного пастиря у цілій Польщі. У 1935 році, вітаючи священника із сорокаріччям прийняття священного сану, Предстоятель Польської Автокефальної Православної Церкви Митрополит Варшавський і Волинський Діонісій (Валединський) писав: «Розпочавши стояння на Божественній Стражі у скромній, але відповідальній посаді сільського пастиря, Ти, дякуючи Твоїм високим якостям та виключній старанності у роботі на Ниві Христовій, трудолюбиво зрощуючи та примножуючи дарований Тобі зверху талант, сховавши із сили в силу і досяг найпочеснішого звання Протопресвітера нашої Митрополичої Кафедри... Ні житейські знегоди і скорботи, якими Господь і Тебе відвідав, ні поважні літа та пов'язані із цим недомагання не загасили і не послабили у тобі міцного духа пастирського горіння, які, як і раніше, сильні та дієві».

29 червня 1939 року, мабуть, уся православна Варшава проводжала 72-річного отця Терентія на заслужений відпочинок – він виходив за штат. У рідному храмі рівноапостольної Марії Магдалини протопресвітером востаннє у якості настоятеля було відслужено Божественну літургію, після якої відбувся урочистий молебень. Цього дня виголошено чимало похвальних слів, зачитано вітання від Предстоятеля Польської Православної Церкви та багатьох громадських організацій. Священнику, як годиться, бажали здоров'я та довгих літ життя. Проте, жити йому залишилося зовсім мало – 25 вересня цього ж року протопресвітер Терентій Теодорович загинув під час бомбардування Варшави німецькими військами.

У 1944 році німецькі загарбники відібрали життя матушки Антоніні Теодорович та старшої доньки Олени – розстріляли усіх жителів будинку, біля якого знайшли убитого німецького солдата. Олена Терентіївна, між іншим, була відомою у Польщі художницею. Середня донька Катерина померла у Москві, а молодша Софія – у Канаді.

прот. Олександр ФЕДЧУК

ГОЛГОФА МИТРОПОЛИТА ОЛЕКСІЯ

Освячено пам'ятний хрест на місці трагічної загибелі митрополита Олексія (Громадського)

Напевне, цей пам'ятник міг бути тільки такий: високий хрест із чорного каменю в оточенні молоденьких хвойних дерев обабіч поживавленої дороги на Кременець, Почаїв і Тернопіль. Невеличкий меморіальний комплекс вражає своєю довершеністю і буде, без сумніву, місцем поклоніння багатьох людей. Він змушує зупинитися тут, підійти до хреста. І прочитати напис: «Христос воскрес! Високопреосвященішому митрополиту Волинському і Кременецькому Олексію (Громадському), убієнному 7 травня 1943 року. Вдячна і вірна волинська і кременецька паства». Нічого іншого, крім розп'яття, і не могло бути зображено на цьому пам'ятному хресті. Саме життя митрополита Олексія є своєрідною його Голгофою за православну віру.

Освячення пам'ятного хреста на місці загибелі митрополита Олексія відбулося у день, коли Православна Церква відзначає одне з дванадцятих свят: Преображення Господа і Спаса нашого Ісуса Христа. Панахиду служили три владыки: митрополит Тернопільський і Кременецький Сергій, митрополит Почаївський Володимир та архієпископ Рівненський і Острозький Варфоломій. У служінні взяли участь священники з усієї округи, Волинську єпархію з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта представляв протоієрей Валентин Марчук, голова єпархіального Інформаційно-просвітницького відділу. Були сестрички із Кременецького Богоявленського монастиря, бо встановлення пам'ятного хреста на місці загибелі митрополита Олексія – це давня мрія намісники обителі матушки Маріоніли та черниць. Після панахиди і водосвятного молебню у монастирі владыки відслужили літію біля раки з мощами митрополита. Його і було поховано після загибелі у 1943 році саме на монастирському кладовищі. У 1959 богоборча влада почала боротьбу і з кладовищем. Його хотіли зрівняти з землею, тому православні люди, аби не було наруги над митрополитом-мучеником, викопали нетлінні, як виявилось, мощі і перепоховали їх на кладовищі за монастирськими стінами. І вже у липні 2009 року з благословення Блаженнішого митрополита Київського і всієї України Володимира мощі митрополита Олексія перенесли у храм Іоанна Предтечі біля дзвіниці кременецького монастиря.

Митрополит Олексій був главою Української Автономної Православної Церкви в юрисдикції Мос-

ковського Патріархату, митрополитом Волинським і Житомирським, екзархом України (з 25 листопада 1941 року). Його земне життя і служіння Господу та вірним Церкви припало на дуже непростий час. У часи Другої світової війни 26 православних священників було вбито за їхню вірність вірі лише у невеличкому територіальному трикутнику Рівне – Кременець – Луцьк. Зі смертю митрополита Олексія, про що пишуть окремі дослідники, зникла не бажана для тодішньої німецької окупаційної влади можливість створити єдину Православну Церкву в Україні. На те, що окупанти таки були зацікавлені в його усуненні, свідчать і обставини загибелі митрополита. Його викликав у Луцьк німецький генерал-комісар, який надав для цього свою машину, але вперше – без охорони... А загін УПА, який начебто полював за машинами німців, щоб здобути зброю, через «фатальну помилку» розстріляв автомобіль з митрополитом та його супутниками: протоієреєм Федором, перекладачем Марком та водієм Олександром... Митрополит стівав кров'ю, а селяни з навколишніх сіл побоялися дати підводу, аби завезти його до лікаря...

Місце трагічної загибелі митрополита-мученика нині знаходиться на межі двох областей: Рівненської та Тернопільської. Спорудженням пам'ятного хреста з благословення правлячого архієрея опікувався протоієрей Георгій Казмірук, настоятель храму Живоносного джерела Божої Матері на Божій горі біля Кременця. Він каже, що зведено хрест за пожертви віруючих людей, які з Божої ласки і самі зголошувалися для цієї богоугодної справи.

– Ми нині торжествуємо правду Божу, – сказав у своїй проповіді після панахиди на місці загибелі мученика за православну віру митрополит Тернопільський і Кременецький Сергій.

І напрочуд багато людей зійшлося на панахиду та освячення хреста. З малесенькими дітками (навіть у колясках), дуже багато молоді. Люди їхали велосипедами, підводами, добиралися навіть з віддалених хуторів, а легкові автомобіли та автобуси розтяглися вздовж дороги на кілометри. Жертовний подвиг митрополита-мученика донині є прикладом для вірних Православної Церкви. Місцеві люди розказують, що з покоління у покоління передаються розповіді про нього.

Наталія МАЛІМОН

СВЯЩЕНИКИ ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ
ОСВЯТИЛИ ТЕРЕМНІВСЬКИЙ СТАВОК

Цей ставок є одним із найулюбленіших місць відпочинку лучан. Сюди легко добиратися, гарні краєвиди, м'яка вода. Теремнівський ставок є гідрологічною пам'яткою природи місцевого значення. Для багатьох поколінь він став тим, з чого складається поняття «моя мала батьківщина». Нещодавно ставок отримав нове життя: водойму розчистили, територію навколо облагородили. І, як водиться у доброго господаря та людини віруючої, ставок освятили. Адже цей райський куточок створений із ласки Божої, і Його благословення додає впевненості тим, хто тут купатиметься, буде відпочивати на берегах.

На освячення ставка зійшлося бага-

то мешканців цього луцького мікрорайону. Для людей це велика подія, але саме освячення ще й дуже гарне. Звершив його з благословення митрополита Волинського і Луцького Ніфонта секретар Волинської єпархії протоієрей Миколай Бондарук. Він та протоієрей Валентин Марчук, голова єпархіального Інформаційно-просвітницького відділу, заходять у моторний човен.

На березі молитву звершує священник теремнівського Свято-Хрестовоздвиженського храму Роман Якубович, співає хор студентів Волинської духовної семінарії. «Благослови, очисти і освяти» – з цими словами отець Миколай окунає хрест у воду. Човен зі священниками три рази об'їхав водойму по периметру, опісля у чашу набрали теплої теремнівської води і отець Миколай покропив нею всіх присутніх. Він побажав, аби люди цінували це дане Богом добро: природну водойму, цінували зроблене тут місцевою владою, оздоровлювалися і набиралися сил для життя з Господом.

Наталія МАЛІМОН

У ЛУЦЬКОМУ ЗАМКУ ВІДСЛУЖИЛИ МОЛЕБЕНЬ
ЗА УКРАЇНУ ТА ЇЇ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

За мир на нашій землі і єдність народу вірні Української Православної Церкви молилися на місці церкви Івана Богослова, від якої залишилися за стільки століть тільки фундаменти. Але благодать святого храму відчувається і понині. У цьому храмі, за переказами, поховані і будівничий Луцького замку князь Любарт (у християнстві він мав ім'я Дмитро), і князь Свидригайло, хрещений Левом, та інші руські князі, імена яких вписані в історію нашого міста. Церква Івана Богослова – перша християнська церква древнього Лучеська, споруджена ще у домонгольські часи.

Молебень відслужили протоієрей Рустик Капауз, ректор Волинської духовної семінарії, та диякон Тарас Футрук. Директор історико-культурного

заповідника «Старий Луцьк» Павло Рудецький розповідає, що працівники заповідника завжди з великою духовною радістю приходять на служби на місці храму Івана Богослова. І першу літургію через 350 років, відколи вона тут служилася, також служив отець Рустик. Цього разу на молебень прийшли не тільки працівники заповідника, а й парафіяни семінарського храму на честь святих Кирила і Мефодія, почесний ректор Волинської духовної семінарії протоієрей Петро Влодек, туристи, які цього дня завітали у Луцький замок. Було понад 70 чоловік. Під час молебню співав юнацький хор недільної школи при Свято-Покровському кафедральному храмі, яким керує Ірина Борисівна Гайдучик. І спів цей був такий піднесений, такий досконалий, що служба Божа пройшла дуже зворушливо. Опісля працівники заповідника ще організували юним хористам екскурсію у Музей книги.

Слова молитви за Україну, за її кращу долю, якої вона гідна, на святому місці древнього храму звучать з особливою силою, з розчуленням, щирістю, бо є особливе відчуття, що ти – дитина Господа.

Наталія МАЛІМОН

ПРО ТРЕТІЙ ЧЛЕН СИМВОЛУ ВІРИ

Нас ради человек и нашего ради спасения сшедшаго с небес и воплотившагося от Духа Свята и Марии Девы, и вочеловечшася.

У третьому члені Символу Віри говориться про втілення Сина Божого – про те, як Син Божий зійшов із небес на землю, прийняв на Себе тіло людське (плоть), крім гріха, і вочеловечшася, а це означає, що прийняв не тільки тіло, але й душу людську і став повністю людиною, не перестаючи в той же час бути Богом, став Боголюдиною, Богочоловіком.

Син Божий зійшов з небес і став людиною (Боголюдиною) для того, щоб спасти нас, людей, від влади диявола, гріха і вічної смерті.

«Гріх є беззаконня» (1Ін. 3, 4) – зневага Закону Божого. Гріх з'явився у людей від диявола, який спокусив у раю Єву, а через неї Адама, і вмовив їх порушити заповідь Богу – згрішити.

Гріхопадіння перших людей – Адама і Єви – розладнало природу людську. Гріх у людей затьмарив розум, волю, а у тіло привніс хвороби та смерть. Люди почали страждати та вмирати, і самі, своїми силами, вже не могли перемогти в собі гріх та його наслідки: виправити розум, волю, серце і знищити смерть. Це міг зробити тільки Сам Бог – Тво-

рець всього. Милосердний Господь дав обіцянку людям, що на землю прийде Спаситель світу, Який визволить людей від влади диявола і вічної смерті.

Коли настав час спасіння, Син Божий вселився у пренепорочну Діву Марію і, при натхненні Святого Духа, прийняв від Неї людську природу – народився у надприродний спосіб «від Духа Святого і Марії Диви».

Пресвята Діва Марія походила з роду Авраама і царя Давида. Вона була дочкою праведних Іоакима та Анни. Пресвята Марія називається Дівою, тому що Вона, з любові до Бога, дала обітницю не виходити заміж. Пріснодівою називається тому, що Вона завжди (прісно) залишалася Дівою – до народження Спасителя, під час народження і після народження.

Свята Православна Церква називає Діву Марію Богородицею і вшановує її вище всіх створених істот, не тільки людей, але й ангелів, як «честнейшую херувим и славнейшую без сравнения серафим», оскільки вона Матір Самого Господа. Так, з натхнення Святого Духа, назвала її праведна Єлизавета: «І

звідки це мені, що прийшла Матір Господа мого до мене» (Лк. 1,43).

Господь Бог вказував людям через Своїх пророків багато ознак пришествія у світ Спасителя. Так, наприклад, пророк Ісаї сповістив, що Спаситель народиться від Диви (Іс. 7, 14) і з точністю вказав на страждання Його (Іс. гл. 53). Пророк Михей вказав, що Спаситель народиться у Віфлеємі (Мих. 5, 2; Мф. 2,4-6). Пророк Малахія сповістив, що Спаситель прийде у відбудований Єрусалимський храм і що перед Ним буде посланий Предтеча, схожий до пророка Іллі (Мал. 3,1-15). Пророк Захарія говорив про урочистий вхід Спасителя у Єрусалим на осяті (Зах. 9, 9). Цар Давид у 21-му псалмі зобразив хресні страждання Спасителя з такою точністю, немов сам бачив їх біля хреста. Пророк Даниїл за 490 років сповістив строк явлення Спасителя, Його хресну смерть, зруйнування храму, яке настане після цього в Єрусалимі, і припинення старозавітних жертв (Дан. 9).

Коли Син Божий, Ісус Христос, прийшов на землю, то багато праведних людей пізнали Його, як Спасителя

світу. Східні мудреці (волхви) взнали Його по зірці, яка перед народженням Спасителя з'явилася на сході. Віфлеємські пастухи дізналися про Нього від ангелів. Симеон і Анна впізнали Його через одкровення Святого Духа, коли Він був принесений у храм. Іоанн Хреститель взнав Його на річці Йордан, під час хрещення, коли зійшов на Нього Святий Дух у вигляді голуба і голос Бога Отця засвідчив: «Цей є Син Мій улюблений, в Якому Моє благовоління» (Мф. 3,17). Багато людей впізнали Його з неперевершеності Його вчення і особливо з чудес, які Він творив.

Наше спасіння Ісус Христос здійснив вченням Своїм, життям Своїм, смертю Своєю і воскресінням Своїм.

Вчення Його спасає нас, коли ми приймаємо його всією душею і живемо по ньому, і життям своїм наслідуємо життя Спасителя. Як неправдиве слово диявола, прийняте першими людьми, збилося в людях насінням гріха і смерті, так істинне слово Христове, ревно прийняте християнами, стає у них насінням святого та безсмертного життя.

За «Законом Божиим» (Почаїв)

СПАС НЕРУКОТВОРНИЙ

Передання свідчить, що за часів проповіді Спасителя у сирійському місті Едеса правив Авгар, тіло якого було уражене проказою. Чутки про великі чудеса, які творив Христос, розповсюдились Сирією (Мф. 4, 24) і дійшли до Авгаря. Не бачачи Спасителя, Авгар увірував у Нього, як у Сина Божого, і написав листа з проханням прийти і зцілити його. Із цим листом він послав до Палестини свого живописця Ананію, доручивши йому написати зображення Божественного Вчителя.

Ананія прийшов до Єрусалима і побачив Господа, оточеного народом. Він не міг підійти до Нього через велике скупчення людей, які слухали проповідь Спасителя. Тоді він став на високому камені і спробував здалека написати образ Господа Ісуса Христа, але це йому ніяк не вдавалося. Раптом Спаситель Сам окликнув його, назвавши по імені, і передав для Авгаря короткого листа, в якому, похваливши віру правителя, обіцяв прислати Свого учня для зцілення від прокази і повчання до спасіння. Потім Господь попросив принести воду

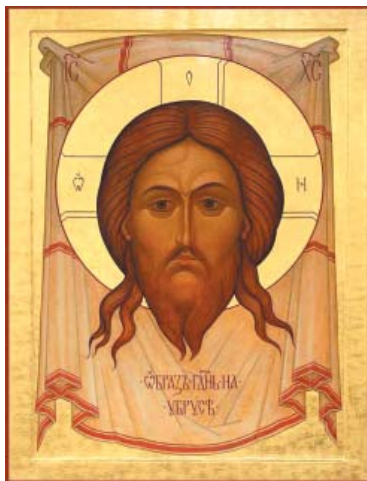
і убрис (полотно, рушник). Він умив лице, обтер його убрусом, і на ньому відобразилося Його Божественне Лице.

Убрис і лист Спасителя Ананія приніс в Едесу. З благоговенням прийняв Авгар святиню і отримав зцілення; лише мала частина слідів страшної хвороби залишалася на його обличчі до приходу обіцяного Господом учня. Ним був апостол від 70-ти святих Фадей, який проповідував Євангеліє і хрестив Авгаря та всіх жителів Едеси. Написавши на Нерукотворному Образі слова «Христе Боже, всякий, сподіваючись на Тебе, не посоромиться», Авгар прикрасив його і встановив у ніші над міськими воротами.

Багато років жителі міста зберігали благочестивий звичай поклонятися Нерукотворному Образу, коли проходили через ці ворота. Але один із правників Авгаря, який правив Едесою, упав в ідолопоклонництво. Він вирішив зняти Образ із міської стіни. Господь повелів у видінні Едеському єпископові приховати Його зображення. Єпископ, прийшовши вночі зі своїм кліром, запалив перед

ним лампаду і заклав глиняною дошкою і цеглою.

Прошло багато років, і жителі забули про святиню. Але коли у 545 р. персидський цар Хозрой I обложив Едесу і становище міста здавалося без-

надійним, єпископові Євлавію явилася Пресвята Богородиця і повеліла дістати із замурованої ніші Образ, який врятує місто від ворога. Розібравши нішу, єпископ знайшов Нерукотворний Образ: перед ним горіла лампада, а на глиняній дошці, що закривала нішу, було подібне ж зображення. Після звершення хресного ходу з Нерукот-

ворним Образом по стінах міста персидське військо відступило.

У 630 році Едесою оволоділи араби, але вони не перешкоджали поклонінню Нерукотворному Образу, слава про який розповсюдилася по всьому Сходу. У 944 році імператор Костянтин Багрянородний (912-959) побажав перенести Образ у Константинополь і купив його у еміра – правителя міста. З великими почесностями Нерукотворний Образ Спасителя і той лист, який Він написав Авгарю, були перенесені духовенством до Константинополя. 29 серпня (за старим стилем) Образ Спасителя був поставлений у Фаросській церкві Пресвятої Богородиці.

Про подальшу долю Нерукотворного Образу існує декілька переказів. За одним – його викрали хрестоносці за часів їх владитства у Константинополі (1204-1261), але корабель, на який була узятая святиня, потонув у Мармуровому морі. За іншими переказами, Нерукотворний Образ був переданий близько 1362 року до Генуї, де зберігається в монастирі на честь апостола Варфоломія.

Відомо, що Нерукотворний Образ неодноразово давав із себе точні відбитки. Один із них, так званий «на керамії», віддрукувався, коли Ананія ховав образ біля стіни дорогою в Едесу; інший, віддрукувавшись на плащі, потрапив до Грузії. Можливо, що різні відомості переказів про первинний Нерукотворний Образ ґрунтуються на існуванні декількох точних відбитків.

За часів іконоборчої ересі захисники іконошанування, проливаючи кров за святі ікони, співали тропар Нерукотворному Образу. На доказ істинності іконошанування єпископ римський Григорій II (715-731) прислав лист до східного імператора, в якому вказував на зцілення Авгаря і перебування Нерукотворного Образу в Едесі, як на загальновідомий факт. Нерукотворний

Образ поміщався на прапорах руських військ, захищаючи їх від ворогів.

Святкування на честь перенесення Нерукотворного Образу, яке звершується у післясвято Успіння Пресвятої Богородиці, називають третіми Спасом, «Спасом на полотні».

Редактор – високопреосвященніший Ніфонт, митрополит Волинський і Луцький

Засновники - Волинська єпархія УПЦ, трудовий колектив редакції.
Реєстраційний номер газети
ВЛ-010 29.11.93 р. Індекс: 30076.
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ ЩОМІСЯЦЯ.
ПРОСИМО НЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ГАЗЕТУ
ДЛЯ ПОБУТОВИХ ЦІЛЕЙ.

За достовірність фактів несуть
відповідальність автори статей.
Редакція може не поділяти
точки зору авторів і має право
редагувати та скорочувати
матеріали.

НАША АДРЕСА:
43016, м. Луцьк,
вул. Караїмська 11.
тел./факс: +0332-725177
E-mail: volynia.orthodoxy@bk.ua
http://www.volyn.church.ua

Газета друкувалася у
Волинській
обласній друкарні:
43010, м. Луцьк, просп. Волі 27
Обсяг - 3 друк. арк.
Друк - офсетний.
Тираж: 3000, Зам.: 3405

Відповідальний редактор -
прот. Олександр Федчук.
Коректор - Світлана Мулько.
Використані фотографії прес-служби
Волинської єпархії УПЦ.